

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก
เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอกหญิง จิตติมา รวยรื่น
อาจารย์ วิทยาลัยการทัพบก

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2568

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก
เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก

โดย พันเอกหญิง จิตติมา รวยรื่น

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง กนิษฐา จิตติวัฒนา

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2568 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ ชมเชย

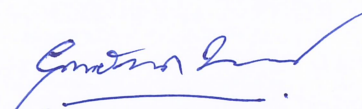
พลตรี

(เกียรติชัย โอภาโส)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

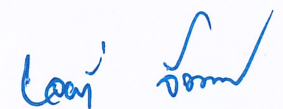
คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ยุพธนา ชันทอง)

ประธานกรรมการ

พลโท

(เกษม จันทรสนาม)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอกหญิง

(กนิษฐา จิตติวัฒนา)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(ฉวีวรรณ ตะเภาพงศ์)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(ธัญชัช สิงห์พันธุ์)

กรรมการและเลขานุการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอกหญิง จิตติมา รวยรื่น
เรื่อง	แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก
วันที่	9 กันยายน 2568 จำนวนคำ : 12,494 จำนวนหน้า : 40
คำสำคัญ	การพัฒนาหลักสูตร, วิทยาลัยการทัพบก, นโยบายการฝึกอบรม, การศึกษาทางทหาร
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรม หลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ในปัจจุบัน วิเคราะห์ความสอดคล้อง และเชื่อมโยงของรูปแบบการจัดหลักสูตรกับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษา ของกองทัพบก และนำเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อนโยบายดังกล่าว ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี รวมทั้ง สัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้การวิเคราะห์ด้วย SWOT Analysis และสร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix ผลการวิจัยพบปัญหา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการจัดการ ฝึกอบรม การจัดลำดับรายวิชาขาดความต่อเนื่อง ปฏิทินการศึกษาไม่แน่นอน และรูปแบบ การประเมินผล เน้นการท่องจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์ 2) ด้านครู อาจารย์ ผู้สอน/วิทยากร ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ลึกซึ้งในด้านยุทธการ และยุทธศาสตร์ 3) ด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม ความหลากหลายของนักศึกษา ทำให้มีพื้นฐานความรู้ แตกต่างกัน และ 4) ด้านสิ่งอุปกรณ์สนับสนุนการฝึกอบรม ขาดการบูรณาการ และ ห้องเรียนล้าสมัย จึงได้เสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตร 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนา โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาแบบโมดูลที่มีความยืดหยุ่น 2) การพัฒนาระบบการเรียน การสอนเชิงรุก และการประเมินผลแบบอิงสมรรถนะ 3) การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง 4) การพัฒนาโครงสร้างและเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้ทันสมัยต่อการเรียนรู้ และ 5) การพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภายนอก การวิจัยเสนอแนะให้ จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจปรับปรุงหลักสูตร ปรับระบบประเมินผล ยกระดับความเชี่ยวชาญครูอาจารย์ และพัฒนาเทคโนโลยีให้รองรับการเรียนรู้

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Chittima Ruayruen

TITLE: Guidelines for Army War College Core Curriculum Development in Response to Royal Thai Army Training and Education Policies.

DATE: 9 September, 2025 **WORD COUNT :** 12,494 **PAGES :** 40

KEY TERMS: Curriculum Development, Army War College, Training Policy, Military Education

CLASSIFICATION: Unclassified

This research examines challenges in the Army War College's core curriculum, analyzes its alignment with Army training policies, and proposes development approaches. Using strategic research methodology, data was collected from documents, theoretical frameworks, and stakeholder interviews, then analyzed via SWOT Analysis and TOWS Matrix. Findings identified four issues 1) Curriculum management-poor course sequencing, inconsistent schedules, and memorization-focused assessments 2) Instructor shortages in operations and strategic studies 3) Diverse student knowledge foundations; and 4) Outdated, non-integrated training equipment. Five development approaches are proposed 1) Flexible, modular curriculum structures 2) Active learning and competency-based assessment 3) Specialized instructor expertise development 4) Modern educational technology infrastructure and 5) External academic partnerships. Recommendations include establishing a curriculum improvement task force, reforming assessments, enhancing instructor expertise, and upgrading learning technology.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความกรุณาจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการศึกษา ตลอดจนความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พลโท เจริญ จันทรวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา พันเอกหญิง กนิษฐา ฐิติวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคล รวมถึงตรวจสอบต้นฉบับอย่างละเอียด จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง และเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ พลตรี เกียรติชัย โอภาโส ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก ที่ให้ความกรุณาตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษา พันเอก ยุทธนา ชันทอง ประธานคณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล พันเอกหญิง ฉวีวรรณ ตะเภาพงศ์ และ พันเอกหญิง ธัญนุช สิงห์พันธุ์ คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล อาจารย์ ดร. วีระพัฒน์ กฤตธนาทิพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาพิเศษประจำกลุ่มวิจัย รวมทั้งท่านผู้บังคับบัญชาทุกระดับที่ได้กรุณาให้แนวคิด ข้อเสนอแนะทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ยิ่งในการวิจัย ทำให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และหน่วยงานของทางราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
วิธีการศึกษา	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
บทที่ 2 บทแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
นโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก	8
ทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism Theory)	12
ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้จากฐานการทำงาน (Work-Based Learning)	14
การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก	16
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 บทวิเคราะห์	
สภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ในปัจจุบัน	20
ความสอดคล้องและเชื่อมโยงของรูปแบบการจัดหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก กับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ กองทัพบกในปัจจุบัน	23
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์โดยใช้ SWOT Analysis และการสร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix	28
แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก เพื่อตอบสนอง ต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก	33
บทที่ 4 บทอภิปรายผล	
การอภิปรายผลการวิจัย	35
บทที่ 5 บทสรุป และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	38
ข้อเสนอแนะ	40

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก ก แฉลงหลักสูตร

ภาคผนวก ข คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ประวัติย่อผู้วิจัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)¹ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทยว่า ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ถ่ายทอดหลักการ และกรอบแนวคิดเป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 12 การพัฒนา การเรียนรู้ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)² มีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยมีการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อให้คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตามความถนัด และความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น มีการกำหนดแผนย่อยการปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 โดยมีการปรับเปลี่ยน ระบบการเรียนรู้โดยพัฒนาการเรียนรู้ทุกระดับชั้น มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่ เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง โดยเน้นการเรียนรู้การสอนที่ เสริมสร้างทักษะชีวิต และสามารถนำมาใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพได้จริง มีการเพิ่ม ประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท โดยมีการปรับปรุง โครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มคุณภาพการศึกษา มีการปรับปรุง โครงสร้างการศึกษาที่เน้นสายอาชีพมากขึ้น มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กองทัพบก (ทบ.) มีหน้าที่ ตาม พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551³ มาตรา 19 ระบุว่า ทบ. มีหน้าที่เตรียมกำลัง ทบ. การป้องกัน ราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลัง ทบ. ตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม จึงได้กำหนด นโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. พ.ศ. 2566 - 2570⁴ เป็นแนวทางการ ขับเคลื่อนงานด้านการฝึกอบรมและการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีวัตถุประสงค์ให้การดำเนินการจัดการฝึกอบรม และ การศึกษาของ ทบ. ผลิตกำลังพลให้มีความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจ เตรียมกำลังพลให้มีความพร้อมในการปฏิบัติตามตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับการบรรจุในทุกอัตรา และยังเสริม แนวทางการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง ทั้งนี้ได้แบ่งประเภท

หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการผลิตกำลังพล เพื่อปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับหน่วยระดับสูงของ ทบ. ให้แก่วิทยาลัยการทัพบก⁴

หลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก (วทบ.) เป็นหลักสูตรสูงสุดของ ทบ. และเป็นหลักสูตรตามแนวทางรับราชการของนายทหารสัญญาบัตร ทบ. ชั้นยศ พันเอก (พ.อ.) ที่จะพิจารณาดำรงตำแหน่ง เสนาธิการกองพล (เสธ.พล.) ผู้บังคับการกรม (ผบ.กรม.) และผู้อำนวยการกอง (ผอ.กอง) อัตรา พ.อ. (พิเศษ) ของหน่วยในส่วนกำลังรบ และส่วนสนับสนุนการรบ โดยมีผลการบังคับใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561⁵ ปัจจุบันใช้แถลงหลักสูตรหลักประจำ วทบ. พ.ศ. 2567⁶ มีระยะเวลาการศึกษา 37 สัปดาห์ (สป.) 1,480 ชั่วโมง (ชม.) ประกอบด้วย 9 หมวดวิชา (มว.) มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างให้ผู้สำเร็จการฝึกอบรม มีขีดความสามารถและคุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้นำ และเป็นทหารอาชีพ การเป็นผู้นำในระดับยุทธศาสตร์และระดับยุทธการ การเป็นนักคิดและนักประยุกต์ สามารถ แปลงแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และการเป็นนักบริหารระดับสูงที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล แก้ไขปัญหา และพัฒนาองค์กรได้อย่างเป็นระบบ เป็นการฝึกอบรมที่นำองค์ความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมาในแต่ละระดับหลักสูตรนำมาต่อยอดให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนมากขึ้น ทั้งการศึกษา สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงในเชิงนโยบาย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา กับฝ่ายอำนวยการ การวางแผนการยุทธ (ทั้งการยุทธร่วม/ผสม) ยุทธศาสตร์ และการอำนวยการยุทธร่วม/ผสม การแก้ปัญหาในสถานการณ์วิกฤติ การส่งกำลังบำรุง การปฏิบัติการข่าวสาร และการสื่อสารทางยุทธศาสตร์ ซึ่งอยู่ในระดับกองทัพ⁷

วทบ. ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามนโยบายของ ทบ. มาโดยตลอด ทั้งนี้แถลงหลักสูตรที่ได้นำมาใช้กับนักศึกษา (นศ.) หลักสูตรหลักประจำ วทบ. ชุดที่ 70 ปีการศึกษา 2568 คือ แถลงหลักสูตรหลักประจำ วทบ. พ.ศ. 2567⁶ ซึ่งได้ปรับปรุงหลักสูตรคู่ขนานไปกับการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) สำหรับการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาการเมืองและยุทธศาสตร์การพัฒนา⁷ สำคัญคือ เพิ่มวิชาเรียนที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาทางการเมือง วิวัฒนาการและรูปแบบของกระบวนการ ในการพัฒนาทางการเมืองรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ จากการสำรวจความต้องการของ นศ. หลักสูตรหลักประจำ วทบ. ชุดที่ 70 มีผู้ที่ให้ความสนใจ 7 นาย จาก 132 นาย ทำให้นิด้าไม่สามารถเปิดหลักสูตรได้ แม้ว่าการปรับหลักสูตรจะตอบสนองกับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. พ.ศ. 2566 - 2570 หัวข้อนโยบายทั่วไป ด้านการพัฒนาเพื่อความทันสมัยด้วยการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือด้านวิชาการ แต่ไม่ตอบสนองหัวข้อนโยบายเฉพาะสำหรับ วทบ. ที่เน้นหนักให้มีความรู้ในระดับยุทธศาสตร์และยุทธการ

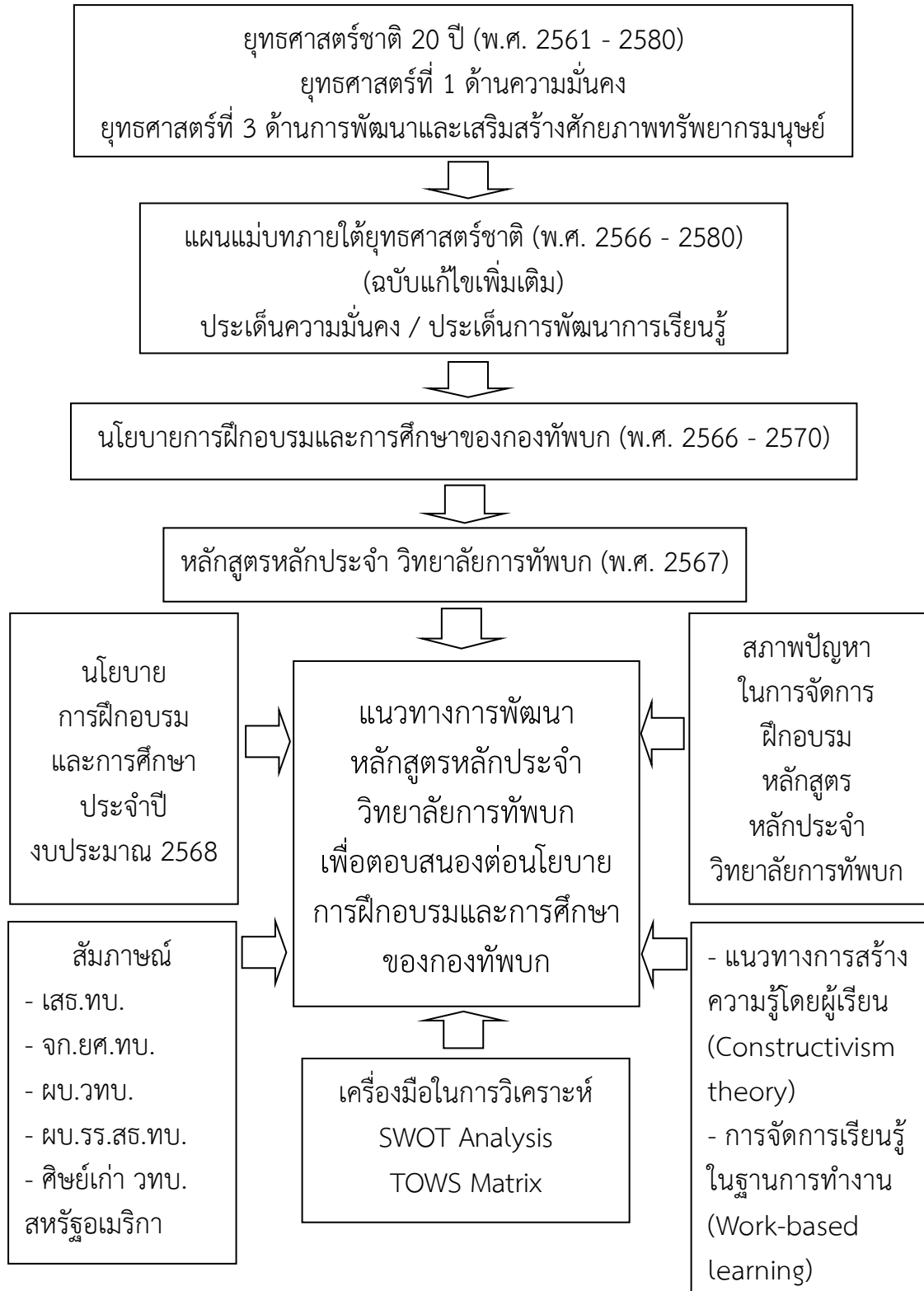
เป็นสำคัญ รวมทั้งให้มีการฝึกอบรมวิชาการบริหารหน่วยระดับสูง ในบริบทของ ทบ. เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้บรรลุภารกิจหลักของกองทัพ ตลอดจนเน้นการฝึกอบรมด้านยุทธศาสตร์ ยุทธการ การช่วยรบ และการบริหารในหน่วยทหารขนาดใหญ่ที่มุ่งไปสู่การทัพ และการยึดหลักเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ทหาร⁴ ประกอบกับในปีการศึกษานี้ เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก (จก.ยศ.ทบ.) มีเจตนารมณ์ และมอบนโยบายให้บูรณาการหลักสูตรหลักประจำ วทบ. และหลักสูตรการบริหารความมั่นคงการทัพบก (บมท.) เป็นไปตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. เพื่อเตรียมการเปลี่ยนผ่านหลักสูตร บมท. ให้กับ วทบ. ดำเนินการต่อจากโรงเรียนเสนาธิการทหารบก (รร.สธ.ทบ.) ในระยะต่อไป⁵ การดำเนินการดังกล่าว ทำให้ นศ. หลักสูตรหลักประจำ วทบ. ชุดที่ 70 เปิดการศึกษาในเดือน ต.ค. พ.ศ. 2567 จากเดิมการเรียนการสอนเรียงตามหมวดวิชา (มว.) หรือ Block Courses เริ่มด้วย มว.1 วิชา ผู้นำการบังคับบัญชาและการบริหาร ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ต้องชะลอการศึกษาไว้ก่อน เพื่อรอไปจัดการเรียนการสอนร่วมกับหลักสูตร บมท. รุ่นที่ 2 ซึ่งจะเปิดการศึกษาในหัวงเดือนมกราคม พ.ศ. 2568 ทำให้ นศ. ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูล และกระบวนการคิดในการเลือกใช้เครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ได้ ส่งผลกระทบกับ มว.6 วิชา การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ในการเลือกใช้เครื่องมือฯ เพื่อเสนอโครงร่างการวิจัยฯ ในหัวงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2567

ผู้วิจัยอยากจะศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรม รวมทั้งรูปแบบการจัดหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในปัจจุบันว่ามีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ผู้บังคับบัญชา และเชื่อมโยงกับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ประจำปี 2568⁶ ที่มุ่งเน้นให้หน่วยนำบทเรียนจากการปฏิบัติมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสอดคล้องทันสมัย มีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐาน และมีความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน พร้อมทั้งพัฒนาหลักสูตร และรายวิชาให้เป็นไปตามแนวทางการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism theory) พร้อมทั้งจัดการเรียนรู้ในฐานการทำงาน (Work-based learning) ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการฝึกอบรม และการศึกษาไปปฏิบัติงานได้จริง มีสมรรถนะและทักษะครอบคลุมตลอดย่านการปฏิบัติทางการทหารของ ทบ. รวมทั้งเน้นการบูรณาการครู บุคลากรผู้สอน เพื่อแก้ปัญหาคาราคาซัง นำมาสู่แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาความสอดคล้องและเชื่อมโยงของรูปแบบการจัดหลักสูตรหลักประจำ วทบ. กับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ในปัจจุบัน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ.

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. **รูปแบบการวิจัย** ใช้รูปแบบวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่ วทบ. กำหนด โดยประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงเอกสาร เป็นแนวทางในการวิจัย

2. **ขอบเขตการศึกษา** ศึกษาเนื้อหาของเล่มแกลงหลักสูตรหลักประจำ วทบ. และนโยบายด้านการฝึกอบรมและศึกษาของ ทบ.

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** เก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร คำสั่ง และนโยบายด้านการฝึกอบรมและศึกษาของ ทบ. ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน การสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจาก วทบ. สหรัฐอเมริกา และ นศ. หลักสูตรหลักประจำ วทบ. ชุดที่ 70

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ โดยใช้การวิเคราะห์ แบบ SWOT Analysis และการสร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix รวมทั้งแนวคิด หลักการ พัฒนาหลักสูตร และทฤษฎีตามนโยบายด้านการฝึกอบรมและศึกษาของ ทบ.

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม	พ.ย. 67	ธ.ค. 67	ม.ค. 68	ก.พ. 68	มี.ค. 68	เม.ย. 68	พ.ค. 68	มิ.ย. 68
1. เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อ การวิจัย	↔							
2. สอบการนำเสนอโครงร่าง การวิจัย		↔						
3. ศึกษาและค้นคว้าที่มาของ ปัญหา			↔	↔				
4. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล					↔			
5. สรุปผลการวิจัย						↔		
6. นำเสนอผลการวิจัย							↔	
7. จัดทำรูปเล่ม								↔

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบสภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรม หลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในปัจจุบัน
2. ได้ทราบความสอดคล้องและเชื่อมโยงของรูปแบบการจัดหลักสูตรหลักประจำ วทบ. กับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ในปัจจุบัน
3. ได้ทราบแนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. เพื่อตอบสนอง ต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ.

บทที่ 2

บทแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. เพื่อให้หลักสูตรทันสมัย มีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐาน และมีความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน เป็นความมุ่งหมายของ วทบ. ซึ่งมีหน้าที่ผลิตกำลังพลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับหน่วยระดับสูงของ ทบ. ผู้วิจัยให้ความสำคัญและศึกษาทบทวน บทแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและรายวิชาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ผู้บังคับบัญชา เชื่อมโยงกับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ดังนี้ 1) นโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก 2) ทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism Theory) 3) ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้จากฐานการทำงาน (Work-Based Learning) 4) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรหลักประจำ วทบ. และ 5) เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก

1. นโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. (พ.ศ. 2566 - 2570)⁴

กรมยุทธการทหารบก (ยก.ทบ.) ขออนุมัตินโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. พ.ศ. 2566 - 2570 มีความมุ่งหมายเพื่อให้หน่วยที่เกี่ยวข้องได้นำไปยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแผนแม่บท การปฏิรูปการบริหารจัดการและการปรับปรุงโครงสร้าง กท. พ.ศ. 2566 - 2570 รวมทั้งนโยบายของผู้บังคับบัญชาซึ่งจะทำให้ ทบ. สามารถสร้างความพร้อมรบได้อย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อให้หน่วยที่เกี่ยวข้องได้มีเอกสารสำหรับใช้ในการอ้างอิง และยึดถือเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนงานด้านการฝึกอบรมและการศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับ วทบ. ดังนี้

1.1 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อผลิตนักศึกษาให้เป็นผู้นำทางยุทธการ ผู้นำทางยุทธศาสตร์และผู้บริหารระดับสูงของ ทบ. อย่างเป็นรูปธรรม สามารถเป็นผู้บังคับการกรม และผู้อำนวยการของกองทัพบก และ ทบ. ทั้งนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้ารับการฝึกอบรม ณ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร โดยเน้นหนักให้มีความรู้ในระดับยุทธศาสตร์ และยุทธการเป็นสำคัญ รวมทั้งให้มีการฝึกอบรมวิชาการบริหารหน่วยระดับสูงในบริบทของ ทบ. เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้บรรลุภารกิจหลักของ ทบ. ตลอดจนเน้นการฝึกอบรมด้านยุทธศาสตร์ ยุทธการ การช่วยรบ และการบริหารในหน่วยทหารขนาดใหญ่ที่มุ่งไปสู่การทัพ และการยุทธ์หลัก เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ทหาร

1.2 ปรับปรุงการจัดทำเอกสารวิจัยเชิงยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ ทบ. ในการป้องกันประเทศความมั่นคง และการพัฒนาประเทศ

1.3 ให้การฝึกอบรมแก่นักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาจะต้องมีขีดความสามารถตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่สำคัญ คือ

1.3.1 มีความรู้ความเข้าใจในด้านยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

1.3.2 มีความสามารถจัดทำแผนปฏิบัติการของ ทบ. มีความเข้าใจในแผนระดับ 2 และระดับ 3 ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศและความมั่นคง

1.3.2.1 สามารถจัดทำแผนการทัพ (แผนการป้องกันประเทศ)

1.3.2.2 มีความสามารถในฐานะผู้นำหรือผู้บริหารระดับสูง โดยเข้าใจทฤษฎีผู้บริหาร หลักการผู้นำ และสามารถประยุกต์ใช้จากสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้น

1.3.2.3 มีขีดความสามารถในการแปลงแนวคิดทางยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในระดับยุทธการ

1.3.2.4 มีขีดความสามารถดำเนินงานระดับยุทธศาสตร์ ในยุทธบริเวณการประเมินสถานการณ์การออกแบบทางยุทธการและการวางแผนการทัพ และการปฏิบัติการยึดหลัก

1.3.3 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สามารถฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) สำหรับกำลังพลที่ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมแบบประจำได้ เนื่องจากติดภารกิจสำคัญ หรือมีราชการสนาม

1.3.4 พัฒนาองค์ความรู้ให้มีความทันสมัยและเป็นสากล กำหนดองค์ความรู้ที่ต้องการ การแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานด้านความมั่นคง และมิตรประเทศ

2. นโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ประจำปี 2568⁹

2.1 นโยบาย จก.ยศ.ทบ. การดำเนินงานด้านการฝึก การฝึกอบรม และการศึกษา ของ ทบ. ประจำปี 2568 ให้ยึดถือนโยบาย ผบ.ทบ. โดยมุ่งเน้นดำรงความต่อเนื่อง ในการดำเนินงานจาก ปี 2567 ในทุกด้าน โดยยึดหลักปณิธานที่ว่า “เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์และประชาชน” ในส่วนของ ยศ.ทบ. นั้น ยึดถือปณิธานที่ว่า “สร้างทหารด้วยการฝึก สร้างขุนศึกด้วยการศึกษา สร้างผู้บังคับบัญชา ด้วยการพัฒนาคุณธรรม” ตามวิสัยทัศน์ ทบ. พ.ศ. 2568 “ศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งใน ทบ. ชั้นนำของภูมิภาค” ความมุ่งหมายการพัฒนาการฝึกอบรม

และการศึกษา ในปี 2868 มุ่งเน้นให้หน่วยนำบทเรียนจากการปฏิบัติที่ผ่านมา มาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความสอดคล้อง ทันสมัย มีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐาน และมีความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน พร้อมทั้งพัฒนาหลักสูตรและรายวิชาให้เป็นไปตามแนวทางการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism theory) พร้อมทั้งจัดการเรียนรู้ในฐานการทำงาน (Work-based learning) ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำความรู้ ความสามารถที่ได้จากการฝึกอบรมและการศึกษาไปปฏิบัติงานได้จริง มีสมรรถนะและมีทักษะครอบคลุมตลอดย่านการปฏิบัติการทางทหารของ ทบ. รวมถึงเน้นการบูรณาการ ครู/บุคลากรผู้สอน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลน

2.1.1 ด้านการบริหาร การเปิดหลักสูตร การฝึกอบรม และการศึกษา ในหลักสูตรของ ทบ. จะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานด้านการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. โดยสามารถดำเนินการได้ เมื่อได้รับการอนุมัติจาก ทบ. ซึ่งหน่วยควรพิจารณาแผนเปิดการฝึกอบรมตามลำดับความเร่งด่วนของประเภทหลักสูตร ทั้งนี้ ต้องให้มีความสอดคล้องกับนโยบายที่ ทบ. กำหนดในแต่ละด้าน รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบการฝึกอบรมในทุกระดับ ให้มีความเป็นมาตรฐาน ทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

2.1.2 ด้านการส่งเสริม หน่วยควรส่งเสริมให้กำลังพลมีทักษะความรู้ที่ทันสมัย มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบสอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และ มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติการกิจของ ทบ. ด้วยการส่งเสริมให้เข้ารับการศึกษ อบรม ประชุม สัมมนา และดูงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งยกระดับขีดความสามารถของนายทหารประทวน ซึ่งเปรียบเสมือนแกนหลักของกองทัพให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ และบริบทการปฏิบัติงานที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะการณ์

2.1.3 ด้านการพัฒนาเพื่อความทันสมัย ให้หน่วยงานด้านการฝึกอบรมและการศึกษา ทบ. พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) เพื่อลดข้อจำกัดด้านงบประมาณ พร้อมทั้งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและแอปพลิเคชัน (Application) มาใช้ประโยชน์ รวมทั้งให้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษควบคู่กับการใช้งานในการปฏิบัติราชการ โดยให้พิจารณานำทักษะเหล่านี้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเนื้อหาวิชาของหลักสูตรต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

2.1.4 ด้านหลักสูตร ให้หน่วยงานด้านการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. กำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาหลัก พร้อมทั้งส่งเสริมให้กำลังพลมีอุดมการณ์ทางทหาร มีความรักชาติ และเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ โดยการปลูกฝัง

อบรมจากผู้ที่มีประสบการณ์ในสถาบันการศึกษาและภายในหน่วย รวมทั้งเสริมสร้างความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ความมีระเบียบวินัย ความรักความสามัคคี และสร้างสภาวะที่เกื้อกูลต่อการสร้างความเป็นทหารมืออาชีพ

2.1.5 ด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม ต้องสอดคล้องกับตำแหน่งและความต้องการของ ทบ. โดยเฉพาะหลักสูตรการผลิต ให้เน้นการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม มีการคิดวิเคราะห์มากกว่าการท่องจำ รวมถึงต้องมีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) อย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

2.1.6 ด้านอุปกรณ์ ให้หน่วยเร่งรัด และพัฒนาอุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งปรับปรุงห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนอเนกประสงค์ เพื่อสามารถใช้ประโยชน์ได้หลากหลายรูปแบบมากยิ่งขึ้น ทำให้มีความอ่อนตัวในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละหลักสูตร

2.2 การดำเนินการของ ยศ.ทบ.

2.2.1 หลักสูตรที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้รับหมายเลข ชกท. จะต้องบรรจุเนื้อหาวิชาให้ครอบคลุมขอบเขตของการปฏิบัติงานในหมายเลข ชกท. นั้น ๆ โดยจะต้องได้รับการอนุมัติหรือผ่านความเห็นชอบจากหน่วยที่รับผิดชอบควบคุมหมายเลข ชกท. จึงจะสามารถกำหนด ชกท. ในหลักสูตรได้ อีกทั้งจะต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติที่มีมาตรฐานตามหมายเลข ชกท. เป็นรายบุคคล

2.2.2 โครงร่างของหลักสูตรในทุกหลักสูตร ต้องส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเตรียมการเรียนล่วงหน้าให้มีความพร้อมโดยไม่คิดเวลาดลงในหลักสูตร อีกทั้งภายในหลักสูตรควรต้องส่งเสริมให้มีการค้นคว้าและใช้ประโยชน์จากห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (Military D – Lib) อย่างคุ้มค่า

2.2.3 ให้สถาบันการศึกษาทางทหาร โรงเรียนเหล่าสายวิทยาการ, หน่วยสายวิทยาการ, โรงเรียนหน่วยสายวิทยาการ และหน่วยจัดการฝึกอบรมของ ทบ. พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) และการจัดการเรียนรู้ในฐาน การทำงาน (Work - Based Learning) โดยใช้การทำงานเป็นฐานการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ พร้อมทั้งสร้างการเรียนรู้ และองค์ความรู้ด้วยตัวเองจากการลงมือปฏิบัติ (Constructivism Theory) ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดแก้ปัญหาซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรของ ทบ. ให้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสามารถนำมาใช้ในการวางแผนและแก้ปัญหาให้เกิดประโยชน์ต่อ ทบ. ต่อไป

2.2.4 ให้สถาบันการศึกษาทางทหาร โรงเรียนเหล่าสายวิทยาการ, หน่วยสายวิทยาการ, โรงเรียนหน่วยสายวิทยาการ และหน่วยจัดการฝึกอบรมของ ทบ. มีการติดตามประเมินผลภายหลังสำเร็จการฝึกอบรม ให้ส่งแบบสอบถามถึงหน่วยเพื่อทำการติดตามประเมินการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการฝึกอบรมในช่วง 6 เดือน หลังจบการฝึกอบรม

ทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism Theory)

ทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน หรือทฤษฎี Constructivism เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสำคัญในวงการศึกษาทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากปรัชญาที่ว่าความรู้ไม่ได้เกิดจากการถ่ายทอดโดยตรง แต่เกิดจากระบวนการที่ผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นด้วยตนเอง มีรากฐานจากแนวคิดของนักทฤษฎีหลายท่าน โดยเฉพาะ Jean Piaget และ Lev Vygotsky ซึ่งแม้จะมีมุมมองที่แตกต่างกันในบางประเด็น แต่ทั้งสองท่านต่างเชื่อว่า ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง¹⁰

1. หลักการพื้นฐานของทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Active Construction of Knowledge) ทฤษฎี Constructivism เชื่อว่าความรู้ไม่ได้เกิดจากการรับข้อมูลแบบทางเดียว แต่ผู้เรียนต้องมีบทบาทเชิงรุกในการสร้างความรู้ผ่านกระบวนการคิด การทดลอง และการแก้ปัญหา¹¹

1.2 การเรียนรู้ผ่านกระบวนการปรับตัวทางปัญญา (Cognitive Adaptation) Piaget เสนอว่า การเรียนรู้เกิดจากกระบวนการปรับตัวทางปัญญา (Cognitive Adaptation) ผ่านกลไกสำคัญสองประการ คือ การดูดซึม (Assimilation) และการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation)¹²

1.3 บทบาทของปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) Vygotsky เน้นความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในการสร้างความรู้ โดยเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์มากกว่า¹³

1.4 การเรียนรู้ในบริบทที่มีความหมาย (Learning in Meaningful Context) ทฤษฎี Constructivism เน้นการเรียนรู้ในบริบทที่มีความหมายและเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ไม่ใช่การเรียนรู้ที่แยกส่วนจากความเป็นจริง¹⁴

1.5 บทบาทของความขัดแย้งทางปัญญา (Cognitive Conflict) ความขัดแย้งทางปัญญาเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นการเรียนรู้ตามทฤษฎี Constructivism เมื่อผู้เรียนพบว่า ความรู้หรือความเข้าใจเดิมของตนไม่สามารถอธิบายประสบการณ์ใหม่ได้ จะเกิดความขัดแย้งทางปัญญาที่ทำให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อแก้ไขความขัดแย้งดังกล่าว¹⁵

2. แนวคิดสำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน

2.1 การสร้างความรู้โดยผู้เรียนเชิงปัญญา (Cognitive Constructivism) ให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างความรู้ภายในตัวบุคคล โดยเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรงของผู้เรียนและการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ¹⁶

2.1 การสร้างความรู้โดยผู้เรียนเชิงสังคม (Social Constructivism) เน้นบทบาทของปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และวัฒนธรรมในการสร้างความรู้ โดยเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำงานร่วมกัน¹⁷

3. หลักการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน

3.1 บทบาทของผู้เรียนและครู ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ในขณะที่ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ผู้ให้คำแนะนำ (Coach) และผู้ร่วมเรียนรู้ (Co-learner)¹⁷

3.2 การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ควรส่งเสริมการสำรวจ การทดลอง และการแก้ปัญหา โดยเน้นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบเปิดกว้างและยืดหยุ่น¹⁸

3.3 การประเมินผลการเรียนรู้ เน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่สะท้อนความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง มากกว่าการวัดความจำหรือความเข้าใจเพียงอย่างเดียว¹⁹

4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน

4.1 การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถาม วางแผน สำรวจ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผล และนำเสนอความรู้ที่ค้นพบด้วยตนเอง²⁰

4.2 การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่ผู้เรียนสนใจหรือพบเจอในชีวิตจริง แล้วใช้ปัญหานั้นเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ เพื่อแก้ปัญหา²¹

4.3 การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติโครงงานที่สนใจ ซึ่งอาจเป็นการสำรวจ การสืบค้น การทดลอง หรือการสร้างสรรค์ผลงาน²²

4.4 การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อสร้างความรู้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Social Constructivism²³

4.5 การเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน (Brain-based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงธรรมชาติ การทำงานของสมองและกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Cognitive Constructivism²⁴

ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้จากฐานการทำงาน (Work-Based Learning)

การจัดการเรียนรู้จากฐานการทำงาน (Work-Based Learning หรือ WBL) เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่ผสมผสานการเรียนรู้เชิงวิชาการเข้ากับประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพ ผ่านการลงมือทำงานในสภาพแวดล้อมการทำงานที่แท้จริง แนวคิดนี้ได้รับการพัฒนา และนำมาประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายในระบบการศึกษาทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย

1. **รากฐานทางทฤษฎีของการเรียนรู้จากการทำงาน** การเรียนรู้จากการทำงานมีรากฐานจากทฤษฎีการเรียนรู้หลายทฤษฎี โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) ของ David Kolb ที่เน้นวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง การสังเกตและไตร่ตรอง การสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม และการทดลองปฏิบัติ²⁵ รวมถึงทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning) ของ Jack Mezirow ที่เน้นการเปลี่ยนกรอบความคิดผ่านประสบการณ์จริง²⁶

2. หลักการสำคัญของการเรียนรู้จากการทำงาน

2.1 การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง (Experiential Learning) หลักการพื้นฐานของการเรียนรู้จากการทำงานคือ การให้ความสำคัญกับประสบการณ์ตรงในสถานที่ทำงานจริง²⁷

2.2 การบูรณาการระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ (Theory-Practice Integration) การเรียนรู้จากการทำงานเน้นการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เชิงทฤษฎี และการปฏิบัติงานจริง²⁸

2.3 การสะท้อนคิด (Reflection) การสะท้อนคิดเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงาน²⁹

2.4 การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered Approach) การเรียนรู้จากการทำงาน ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง³⁰

2.5 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (Stakeholder Involvement) การเรียนรู้จากการทำงานเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย ได้แก่ สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ ผู้เรียน และในบางกรณีอาจรวมถึงชุมชนและภาครัฐ³¹

3. รูปแบบของการเรียนรู้จากการทำงาน

3.1 สหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นรูปแบบการเรียนรู้จากการทำงานที่ผู้เรียนต้องออกไปปฏิบัติงานเต็มเวลา ในสถานประกอบการเป็นระยะเวลาต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 16 สป.³²

3.2 การฝึกงาน (Internship) เป็นรูปแบบการเรียนรู้จากการทำงานที่ผู้เรียนออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการในระยะเวลาที่สั้นกว่าสหกิจศึกษา โดยทั่วไปประมาณ 8- 12 สป.³³

3.3 การเรียนรู้เชิงบริการ (Service Learning) เป็นรูปแบบการเรียนรู้จากการทำงานที่ผสมผสานการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับการบริการชุมชน โดยผู้เรียนนำความรู้และทักษะไปใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชน³⁴

3.4 การฝึกอาชีพ (Apprenticeship) เป็นรูปแบบการเรียนรู้จากการทำงานที่ผู้เรียนได้รับการฝึกอบรมในสถานประกอบการ โดยมีผู้เชี่ยวชาญหรือช่างฝีมือ เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และทักษะ³⁵

3.5 ทวิภาคี (Dual Vocational Training) เป็นรูปแบบการเรียนรู้จากการทำงานที่ผสมผสานการเรียนรู้ในสถานศึกษา และการฝึกอาชีพในสถานประกอบการอย่างเป็นระบบ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษา และอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการ³⁶

4. ประโยชน์ของการเรียนรู้จากการทำงาน

4.1 ประโยชน์ต่อผู้เรียน การเรียนรู้จากการทำงานช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะวิชาชีพ ทักษะการทำงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์³⁷

4.2 ประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา การเรียนรู้จากการทำงานช่วยให้สถาบันการศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ³⁸

4.3 ประโยชน์ต่อสถานประกอบการ การเรียนรู้จากการทำงานช่วยให้สถานประกอบการได้รับประโยชน์จากความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน รวมทั้งมีโอกาสดำเนินการคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าทำงานในอนาคต³⁹

การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก

1. ความเป็นมาของหลักสูตรหลักประจำ วทบ.⁷

วทบ. เริ่มต้นด้วยหลักสูตรพิเศษ (ไม่เกิน 6 เดือน) สำหรับชุดที่ 1-3 และหลักสูตรประจำ (ไม่เกิน 12 เดือน) สำหรับชุดที่ 5 - 7 ต่อมาในปี 2511 ได้ปรับเป็นหลักสูตรเร่งรัด (ไม่เกิน 5 เดือน) โดยเปิดปีละ 2 ชุด เพื่อรองรับนายทหารยศ พ.อ. ให้มากขึ้น และได้ขยายเวลาเป็น 25 สป. ตั้งแต่ชุดที่ 11

ในปี 2517 ได้ขยายเวลาการศึกษาเป็น 33 สป. เพื่อเพิ่มเวลาในวิชาทหาร การเขียนวิทยานิพนธ์ และวิทยุยุทธศาสตร์ ต่อมาในปี 2528 - 2535 มีการปรับปรุงหลักสูตรหลายครั้ง เน้นวิทยุยุทธศาสตร์และวิชาทหาร เพิ่มภาคปฏิบัติ และจัดกลุ่มวิชาใหม่เป็น 6 มว.

ปี 2540 ปรับจากระบบครึ่งวัน (1,237 ชม.) เป็นระบบเต็มวัน (1,419 ชม.) ใน 44 สป. และเริ่มรับนักเรียนธุรกิจเอกชน เข้าศึกษาปีละ 10 นาย ตั้งแต่ปี 2542 เพื่อเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างภาครัฐ และเอกชน

ในปี 2555 พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผบ.ทบ. อนุมัติให้หลักสูตรหลักประจำ วทบ. เป็นหลักสูตรตามแนวทางรับราชการ ของนายทหารชั้นยศ พ.อ. ที่จะดำรงตำแหน่งสำคัญ มีผลตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561

ปี 2562 นำแนวทางการศึกษาแบบสหวิทยาการมาใช้ร่วมกับระบบ E-learning สำหรับ นศ. ชุดที่ 64 จำนวน 250 นาย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ใช้เวลา 11 เดือน โดยศึกษาออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน AWC-ES ก่อนมาเรียนที่ วทบ.

ปี 2563 ปรับลดเวลาเรียนเหลือ 7 เดือนเศษ (37 สป. 1,412 ชม.) โดยแบ่งเป็นออนไลน์ 4 สป. และออฟไลน์ 33 สป. ต่อมาในปี 2565 ปรับเป็นการเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning)

ล่าสุดในปี 2567 ได้ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้และนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง พร้อมทำบันทึกข้อตกลงกับนิคม เพื่อจัดการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรใหม่ มีระยะเวลา 37 สัปดาห์ (1,480 ชั่วโมง) เริ่มใช้กับ นศ. ชุดที่ 70 ปีการศึกษา 2568

2. แกลงหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในปัจจุบัน ที่ได้นำมาใช้กับ นศ. หลักสูตรหลักประจำ วทบ. ชุดที่ 70 ปีการศึกษา 2568 คือ แกลงหลักสูตรหลักประจำ วทบ. พ.ศ. 2567⁶ ได้อนุมัติเมื่อวันที่ 9 ต.ค. พ.ศ. 2567 มีระยะเวลาการศึกษา 37 สป. 1,480 ชม. โดยแบ่งออกเป็น 9 มว. ได้แก่

- 2.1 มว.1 วิชาผู้นำ การบังคับบัญชา และการบริหาร
- 2.2 มว.2 วิชาหลักความมั่นคง และยุทธศาสตร์
- 2.3 มว.3 วิชาแผนปฏิบัติการกองทัพบก
- 2.4 มว.4 วิชาการปฏิบัติการยุทธ์
- 2.5 มว.5 วิชาการวางแผน และการปฏิบัติการสงคราม
- 2.6 มว.6 วิชาการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์
- 2.7 มว.7 วิชาภาษาอังกฤษ
- 2.8 มว.8 วิชาการศึกษาสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ และดูงานหน่วย/เหล่า
- 2.9 มว.9 วิชาเสริมสร้างความรู้และเสริมทักษะ

(เอกสารแกลงหลักสูตร อยู่ในภาคผนวก ก)

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism theory)

1.1 วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2563) ได้ศึกษาหลักการและกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะตามแนวคิด Constructivism พบว่า การพัฒนาหลักสูตร ควรมุ่งเน้นการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติในบริบทที่มีความหมาย การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะควรคำนึงถึงการเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง การบูรณาการความรู้ ข้ามศาสตร์ และการวัดประเมินผลตามสภาพจริง งานวิจัยนี้ยังเสนอกรอบแนวคิด ในการพัฒนาหลักสูตรที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้ การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล การเรียนรู้ และการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนา⁴⁰

1.2 ทิศนา แคมมณี (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลตามแนวคิด Constructivism พบว่าเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสืบค้น การทดลอง การสร้างชิ้นงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ งานวิจัยนี้เสนอกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบท และความพร้อมด้านเทคโนโลยี การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ และการประเมินผลที่เน้นความสามารถในการสร้างความรู้ และใช้เทคโนโลยีอย่างมีวิจารณญาณ⁴¹

1.3 รสสุคนธ์ มกรมณี (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการข้ามศาสตร์ตามแนวคิด Constructivism ในระดับอุดมศึกษา พบว่าหลักสูตรควรเน้นการเชื่อมโยงความรู้จากหลากหลายสาขาวิชาเพื่อแก้ปัญหาหรือตอบสนองต่อความท้าทายในโลกแห่งความเป็นจริง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย การวิเคราะห์ประเด็นหรือปัญหาที่มีความซับซ้อน การกำหนดสมรรถนะหลัก และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง การออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ และการประเมินผลที่เน้นการประยุกต์ใช้ความรู้ข้ามศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นช่วยส่งเสริมความสามารถในการมองภาพรวมและการคิดเชิงระบบของผู้เรียน⁴²

1.4 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2563) ได้ศึกษาปัจจัยด้านนโยบาย และการสนับสนุนจากผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด Constructivism พบว่านโยบายด้านการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะมีส่วนสำคัญในการผลักดันการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด Constructivism นอกจากนี้ การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในด้านทรัพยากร เวลา และการสร้างแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ งานวิจัยนี้เสนอแนวทางในการกำหนดนโยบาย และการสนับสนุนจากผู้บริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด Constructivism เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน การจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอ การพัฒนาบุคลากร และการสร้างระบบการติดตาม และประเมินผล⁴³

2. งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในฐานการทำงาน (Work-based learning)

2.1 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2563) ได้ศึกษาผลของการเรียนรู้ในฐานการทำงานต่อการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษา พบว่าการเรียนรู้ในฐานการทำงานช่วยให้สถาบันการศึกษาได้รับข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย และตอบสนองต่อความต้องการของสังคม นอกจากนี้การเรียนรู้ในฐานการทำงานยังช่วยสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ ซึ่งอาจนำไปสู่โครงการวิจัยร่วมกัน การพัฒนาเทคโนโลยี และการระดมทรัพยากร⁴⁴

2.2 จารุวรรณ แก้วมะโน (2565) ได้ศึกษาแนวโน้มการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ในฐานการทำงาน พบว่าเทคโนโลยีดิจิทัลจะมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในฐานการทำงานในอนาคต โดยเฉพาะในด้านการเตรียมความพร้อมผู้เรียน การติดตามและการสนับสนุนระหว่างการปฏิบัติงาน และการประเมินผลและการสะท้อนคิด งานวิจัยนี้เสนอแนวทางในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อการเตรียมความพร้อมและการสะท้อนคิด การใช้เทคโนโลยีการจำลองสถานการณ์และความเป็นจริงเสมือนเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และการใช้ระบบการติดตามและการประเมินผลออนไลน์ เพื่อการติดตามความก้าวหน้า และการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง⁴⁵

2.3 ศิวพร มงคลสุข (2564) ได้ศึกษาแนวโน้มและทิศทางของการเรียนรู้ในฐานการทำงานในยุคดิจิทัล พบว่าการเรียนรู้ในฐานการทำงานในยุคดิจิทัล จะมีลักษณะที่ยืดหยุ่นและหลากหลายมากขึ้น เช่น การเรียนรู้ในฐานการทำงานแบบผสมผสาน (Blended Work-based Learning) ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ในชั้นเรียน การเรียนรู้ออนไลน์ และการปฏิบัติงานจริง และการเรียนรู้ในฐานการทำงานเสมือน (Virtual Work-based Learning) ที่ใช้เทคโนโลยีการจำลองสถานการณ์และความเป็นจริงเสมือนเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง งานวิจัยนี้ยังเสนอแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ในฐานการทำงานในยุคดิจิทัล เช่น การพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้เรียนและผู้สอน การพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่รองรับการเรียนรู้ในฐานการทำงานรูปแบบต่าง ๆ และการพัฒนาระบบการประเมินผลที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล⁴⁶

บทที่ 3

บทวิเคราะห์

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในปัจจุบัน โดยศึกษาความเชื่อมโยงกับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ประจำปี 2568 และความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ผู้บังคับบัญชา เพื่อค้นหาช่องว่างหรือข้อจำกัดที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการฝึกอบรม ผลที่คาดว่าจะได้รับคือ ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

สภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ในปัจจุบัน

หลักสูตรหลักประจำ วทบ. ชุดที่ 70 ปีการศึกษา 2568 มีจำนวน นศ. ทั้งสิ้น 132 นาย แยกตามประเภทได้ดังนี้ ทบ. 102 นาย, นอก ทบ. 13 นาย, ส่วนราชการ นอก กห. 5 นาย รัฐวิสาหกิจ 2 นาย และเอกชน 10 นาย เปิดการศึกษาวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2567 ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อทราบความคิดเห็นจาก นศ. จำนวน 67 นาย⁴⁷ สามารถรวบรวมสภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในปัจจุบัน แบ่งตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการฝึกอบรมระดับหลักสูตรของ ทบ. 4 ด้าน⁴⁸ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการจัดการฝึกอบรม

1.1 การจัดลำดับรายวิชาขาดความต่อเนื่อง มีการสลับวิชาไปมาทำให้นศ. เกิดความสับสน และไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ระหว่างวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดปฏิทินการศึกษาไม่เอื้อต่อการพัฒนาความรู้อย่างเป็นระบบจากพื้นฐานไปสู่ขั้นสูง ทำให้ความรู้ที่ได้รับขาดความต่อเนื่อง ไม่สามารถเห็นภาพรวมของการเชื่อมโยงระหว่างวิชา และไม่เข้าใจความสัมพันธ์ของแต่ละหน่วยวิชาได้อย่างชัดเจน

1.2 มีความไม่สอดคล้องระหว่างเนื้อหาวิชากับงานที่ได้รับมอบหมาย โดยเฉพาะในวิชาการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ที่ต้องนำเสนอโครงการวิจัยฯ นศ. ต้องใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ โดยที่ยังไม่ได้เรียนวิชาที่เกี่ยวข้อง ทำให้ไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ในงานของตนเองได้

1.3 ปฏิทินการศึกษามีความไม่แน่นอน และเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง รายวิชาที่ต้องศึกษาในแต่ละวันแน่นเกินไป เป็นอุปสรรคสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่สามารถจัดสรรเวลาสำหรับการทบทวนบทเรียน การสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม การศึกษาด้วยตนเอง และกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง นศ. ด้วยกัน

1.4 รูปแบบการประเมินผลที่เน้นการท่องจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์ ไม่สอดคล้องกับการเรียนรู้ระดับสูงที่ควรมุ่งเน้นทักษะการคิดเชิงยุทธศาสตร์และยุทธการ ขาดความหลากหลายในวิธีการประเมิน และขาดความชัดเจนในขอบเขตของเนื้อหาที่จะทำการประเมิน

1.5 มาตรฐานการให้คะแนนที่ไม่ชัดเจน ทำให้ผลการประเมินในแต่ละครั้งมีความแตกต่างกัน การแจ้งผลการประเมินที่ล่าช้า ส่งผลต่อการปรับปรุงการเรียนรู้ของ นศ. ระบบการประเมินยังไม่สามารถสะท้อนความรู้ความสามารถที่แท้จริง และขาดการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ชัดเจนแก่ นศ.

1.6 เนื้อหาที่เรียนหลายส่วนเป็นเพียงการบรรยายทฤษฎีโดยขาดตัวอย่างที่ชัดเจนของการนำไปประยุกต์ใช้ ทำให้ นศ. ไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้กับการปฏิบัติงานจริงได้ เนื้อหาบางส่วนมีมากเกินไป ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 การบรรยายในห้องเรียนใช้เวลานานเกินไป และขาดความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาที่บรรยายกับการศึกษาเป็นคณะ ทำให้ไม่ได้นำความรู้จากการบรรยายไปใช้ในกระบวนการทดลองในกลุ่มเท่าที่ควร

1.8 การศึกษาเป็นคณะ มีเวลาน้อยเกินไปทำให้ไม่สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ บ่งการมีจำนวนมาก ทำให้ต้องเร่งทำงานให้เสร็จโดยขาดการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง ต้องพึ่งเทคโนโลยี AI เพื่อให้งานเสร็จทันเวลา ซึ่งไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

1.9 การศึกษาดูงานเน้นการฟังบรรยายมากกว่าการดูการปฏิบัติงานจริง ทำให้ไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควร กำหนดการไม่เหมาะสมกับสถานที่และเวลา

1.10 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สลับหมวดวิชา แต่การสอบจัดเป็น มว. เกิดความยากในการเตรียมตัวสอบ

2. ด้านครู อาจารย์ ผู้สอน/วิทยากร

2.1 ขาดแคลนครู อาจารย์ ที่มีความรู้ลึกซึ้งเฉพาะทางด้านยุทธการและยุทธศาสตร์ นอกจากจะกระทบต่อนโยบายการเรียนการสอน ยังส่งผลต่อการวิจัยและพัฒนาแนวคิดทางยุทธศาสตร์ใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทความมั่นคงของกองทัพ

2.2 ครู อาจารย์ ที่รับหน้าที่เป็นปรึกษาประจำกลุ่ม ไม่สามารถเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ (Facilitator) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เข้าใจองค์การอย่างลึกซึ้ง ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดให้ นศ. ได้เข้าใจและถกแถลงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้

2.3 การหมุนเวียนครู อาจารย์ ในห้องศึกษาเป็นคณะ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้และการติดตามพัฒนาการของ นศ. ระบบการดูแลและให้คำปรึกษาในการศึกษาเป็นคณะ ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

2.4 ระบบการดูแลและให้คำปรึกษาในการทำวิจัย ประสิทธิภาพไม่เท่าเทียมกัน บางท่านอ่านงาน นศ. ต่อเนื่อง และให้แนวทางที่ชัดเจน บางท่านพบยากไม่สามารถประสานเรื่องงานวิจัยได้

2.5 พัฒนาทักษะครู อาจารย์ ให้สามารถใช้สื่อดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 วิทยากรภายนอกที่มีองค์ความรู้เฉพาะด้าน ควรจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้นักศึกษาได้เจาะลึกประเด็นสำคัญ ตั้งคำถามและสร้างเครือข่ายกับวิทยากร ที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในอนาคต

2.7 วิทยากรภายนอกบางท่านบรรยายไม่ตรงตามขอบเขต (Scope) ที่กำหนด ออกนอกเรื่องมากเกินไป มีการสอนที่ยึดติดกับสไลด์มากกว่าการอธิบายจากความเข้าใจ ขาดการขมวดประเด็น หรือสรุปสาระสำคัญเมื่อจบการสอน ทำให้ นศ. ไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาทั้งหมดได้

3. ด้านผู้เข้ารับการศึกษา

3.1 ความหลากหลายของ นศ. ที่มาจากหลายภาคส่วน ทำให้มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน เกิดความเหลื่อมล้ำทางทักษะวิชาการโดยเฉพาะพลเรือนที่ต้องเผชิญกับเนื้อหาทางทหารที่เต็มไปด้วยศัพท์เฉพาะ และหลักการที่ไม่คุ้นเคย

3.2 นศ. ส่วนใหญ่มาจาก ทบ. แม้จะมีความรู้วิชาทางทหารที่ใกล้เคียงกัน แต่บางรายวิชา เช่น วิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการวิจัย จะมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกับ นศ. นอก ทบ. ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ด้านการทหาร จึงควรจะมีการเรียนปรับพื้นฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมให้มีความเข้าใจ

ไปในแนวทางเดียวกัน ก่อนเริ่มเข้ารับการศึกษิตตาม มว. วิชาต่าง ๆ

4. ด้านสิ่งอุปกรณ์สนับสนุนการฝึกอบรม

4.1 สื่อการสอนขาดการบูรณาการและการจัดระบบที่มีประสิทธิภาพ ครู อาจารย์ และวิทยากรนำเสนอความรู้ผ่านสไลด์ของตนเอง แต่จัดเก็บแบบไม่เป็นระบบ ทำให้ยากต่อการสืบค้นย้อนหลังเมื่อต้องการทบทวน หากมีการจัดระบบสื่อการสอนให้เป็นคลังความรู้ดิจิทัลที่สามารถสืบค้นได้ง่าย ทั้งเนื้อหาและภาพประกอบ จะช่วยให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4.2 การเรียนรู้ในห้องเรียนทำได้เพียงการบรรยาย และกรณีศึกษาที่เป็นตัวอักษร ไม่มีห้องเรียนที่มีเครื่องมือจำลองสถานการณ์ที่ทันสมัย ทำให้ นศ. ไม่สามารถทดลองวางแผนยุทธการและเห็นผลลัพธ์ของการตัดสินใจในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยได้

4.3 เอกสารนำและคู่มือประกอบการเรียนในบางวิชา ยังไม่ได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับปัจจุบัน

4.4 ห้องเรียนล้ำสมัย จอแสดงภาพไม่คมชัด ระบบขยายเสียงไม่มีประสิทธิภาพ โต๊ะ เก้าอี้ ขำรุดที่ ความบกพร่องของสภาพแวดล้อม บั่นทอนประสิทธิภาพการสอน ขัดแย้งกับพันธกิจการผลิตผู้ราระดับสูง

4.5 ควรนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และ AI มาพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ระบบส่งงาน ติดตามงานมอบ และปรับปรุงคุณภาพความหลากหลายของเนื้อหาออนไลน์

ความสอดคล้องและเชื่อมโยงของรูปแบบการจัดหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก กับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบกในปัจจุบัน

หลักสูตรสำหรับ นศ. วทบ. ชุดที่ 70 ได้แก่ หลักสูตรหลักประจำ วทบ. พ.ศ. 2567⁶ ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2567 มีระยะเวลาการศึกษา 37 สป. 1,480 ชม. ฝึกอบรม ณ ที่ตั้ง วทบ. โดยมีการเชื่อมโยงการจัดหลักสูตรตามนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. และได้ยึดถือนโยบายผู้บังคับบัญชาชั้นสูงเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรในปัจจุบัน ได้นำนโยบายของ พล.อ.เจริญชัย หินเธาว์ ผบ.ทบ. ในขณะนั้น มาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

1.1 การลดเวลาเรียน

1.1.1 ลดการบรรยายในห้องเรียน

1.1.2 ใช้การสอนเชิงประชุม และการเสวนาเป็นหลักแทนการบรรยายในห้องเรียน

1.2 เพิ่มเวลา

1.2.1 มุ่งเน้นการศึกษาเป็นคณะ

1.2.2 เพิ่มการปฏิบัติ และการฝึกมากขึ้น

1.2.3 การค้นคว้าด้วยตนเอง การมอบงานให้จัดทำ และนำมาเสนอในชั้นเรียน

1.3 นำความรู้ไปปฏิบัติงานได้จริง

1.3.1 ฝึกปฏิบัติ จัดทำแผนระดับ 3 ของกองทัพบก (แผนปฏิบัติการกองทัพบกครองรับยุทธศาสตร์ชาติ)

1.3.2 จัดทำแผนป้องกันประเทศในเรื่องแผนการทัพ และแผนปฏิบัติการยุทธหลัก

2. บูรณาการหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ให้สอดคล้องกับ หลักสูตร บมท. ตามนโยบายของ พล.ท. ณรงค์ สอนแก้ว จก.ยศ.ทบ. ในขณะนั้น เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพและมาตรฐาน เทียบเท่ากับหลักสูตร ว.การทัพของเหล่าอื่น และเตรียมการเปลี่ยนผ่านหลักสูตร บมท. ให้กับ วทบ. ในระยะต่อไป

3. ปรับแก้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมใหม่ ให้มีความสอดคล้องกับ นโยบายฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. พ.ศ. 2566 - 2570 ดังนี้

3.1 มีความรู้ ความเข้าใจในด้านพื้นฐานยุทธศาสตร์ และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

3.2 มีความรู้ความเข้าใจในแผนระดับ 2 และ ระดับ 3 ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศ

3.3 มีความสามารถในการจัดทำแผนระดับ 3 ของ ทบ. (แผนปฏิบัติการด้าน..., แผนปฏิบัติราชการ, แผนอื่น ๆ)

3.4 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสงคราม (ประวัติศาสตร์สงคราม, สงครามในบริบทใหม่, สงครามในอนาคต)

3.5 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องยุทธศาสตร์ของยุทธบริเวณ

3.6 มีขีดความสามารถในการแปลงแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (ยุทธการ)

3.7 สามารถจัดทำแผนป้องกันประเทศในเรื่องแผนการทัพ (ในระดับกองกำลังรบร่วม) และแผนปฏิบัติการยุทธหลัก (ในระดับกองกำลังทางบก)

3.8 สามารถอำนวยการยุทธร่วมกับเหล่าทัพอื่นในระดับกองกำลังรบร่วมและกองกำลังทางบก

3.9 มีความรู้ความเข้าใจ ทฤษฎีผู้บริหาร และหลักการผู้นำ

3.10 มีความสามารถเป็นผู้นำทางยุทธศาสตร์, ผู้นำทางทหาร (ระดับยุทธการ) และผู้บริหารระดับสูง

3.11 มีความสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหาผ่านกระบวนการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ ทบ. ด้านป้องกันประเทศ

3.12 มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย มีอุดมการณ์รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

4. ปรับขอบเขตการสอน (Framework) ของแต่ละหมวดวิชาให้มีความเชื่อมโยง ทันสมัย มุ่งสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

5. เพิ่มความเข้มข้นการเรียนรู้ ใน มว.1 วิชาผู้นำ การบังคับบัญชาและการบริหาร เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางทหาร และเกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้นำระดับสูง จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้นำทางทหาร ในประเด็นเฉพาะเกี่ยวกับผู้นำตามสถานการณ์ หรือสถานะแวดล้อมปัจจุบันที่น่าสนใจ

6. เพิ่มเติมเนื้อหา และขอบเขตในแถลงหลักสูตรที่มีความสำคัญมุ่งเน้นด้านการทหาร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกร่วมยุทธเสนา ใน มว.4 เพิ่มวิชาวิธีการออกแบบของ ทบ. (Army Design Methodology) และเพิ่มชั่วโมงเรียนในวิชาประวัติศาสตร์สงคราม, วิชาวิเคราะห์สถานการณ์ความขัดแย้งในปัจจุบัน, สงครามพันทาง (Hybrid Warfare) และการปฏิบัติหลายมิติ (Multi Domain Operations) และใน มว.5 เพิ่มวิชา การแสวงข้อตกลงใจทางทหาร (MDMP) จากเดิม 4 กลุ่มงาน เป็น 7 ขั้นตอน เพื่อให้ นศ. เกิดความเข้าใจ ในการวางแผน ประสานสอดคล้องกันในทุกระดับ ทั้งโรงเรียนเสนาธิการเหล่าทัพ และวิทยาลัยการทัพ

7. วทบ. ได้ดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับนิค ในด้านการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปริญญาโท

สาขาการเมืองและยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยร่วมกันพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรบให้สามารถทำงานในระดับที่สูงขึ้น สนับสนุนการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคล สนับสนุนการแลกเปลี่ยนผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นวิทยากร อาจารย์พิเศษ หรือ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิชาการ เพื่อให้การจัดการฝึกอบรมมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เสริมสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ อันจะก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการร่วมกัน

8. รูปแบบการจัดหลักสูตรของ วทบ. สหรัฐอเมริกา (U.S. Army War College) จากการสัมภาษณ์ศิษย์เก่า⁴⁹ สรุปได้ดังนี้

8.1 หลักสูตรใช้ระยะเวลาศึกษา 10 เดือน มี นศ. ทั้งหมด 300 กว่านาย มาจากทุกเหล่าทัพ รวมทั้งพลเรือนกลาโหม ไม่มี นศ. จากภาคเอกชน ในจำนวนนี้มี นศ. ต่างชาติ 70 กว่านาย เมื่อสำเร็จการศึกษา นศ. ของสหรัฐฯ จะได้รับปริญญาโท เพิ่มอีก 1 ใบ จากการทำวิทยานิพนธ์ ในส่วนของ นศ. ต่างชาติ ไม่ได้ได้รับปริญญาโท ให้เขียนบทความเฉพาะบุคคลเท่านั้น

8.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไว้ชัดเจน ปฏิทินการศึกษาเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ไม่เปลี่ยนแปลง การสื่อสารทุกเรื่องราวตลอดหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การปฏิบัติตัว หรือเรื่องการศึกษาจะผ่านระบบสารสนเทศที่ทันสมัยของวิทยาลัยเท่านั้น นศ. สามารถหาข้อมูล และสามารถสื่อสารกับอาจารย์ผ่านระบบได้ตลอดเวลา

8.3 มีวิชาเรียนรวมในห้องเรียนแต่ไม่บ่อย เฉพาะการรับฟังนโยบายจากบุคคลสำคัญระดับสูงเท่านั้น การเรียนส่วนมากจะแบ่งเป็นการศึกษาเป็นคณะ ห้องละ 15 นาย โดยมีอาจารย์ในแต่ละห้อง 3 นาย ทำหน้าที่บริหารห้องเรียน 1 นาย และเป็นผู้ประเมิน 2 นาย อาจารย์ผู้ประเมินเป็นพลเรือน 1 นาย และเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านทหาร 1 นาย สามารถให้คำแนะนำได้อย่างลึกซึ้งในระหว่างการถกแถลง เพื่อให้ นศ. บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละวัน ทั้งนี้ นศ. มีหน้าที่เตรียมข้อมูลที่ได้รับมอบหมายก่อนเข้าห้องศึกษาเป็นคณะผ่านระบบระบบสารสนเทศ นศ. รัฐบาลทบทวนที่มีความตั้งใจในการถกแถลง เชื่อกันได้ง่าย ไม่ค่อยขาดเรียน

8.4 ระหว่างการถกแถลง นศ. จะเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้นำ และผู้ตาม โดยอาจารย์จะให้คะแนนตามแบบประเมิน ก่อนหมดเวลาอาจารย์จะประเมิน โดยการสอบถาม นศ. ว่าได้อะไรจากการเรียนในวันนี้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานของตนเองได้อย่างไร

8.5 เน้นการเรียนรู้ในระดับยุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์ ไม่มีการสอบข้อเขียน การสอบจบการศึกษา เป็นการสอบปากเปล่า (Oral Examination) เพื่อประมวลความรู้ทั้งหมดที่ นศ. ได้เรียนมาตลอดหลักสูตร ทั้งนี้ต้องนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงด้วย โดยกำหนดให้ นศ. เลือกหัวข้อมาเอง 1 เรื่อง และอาจารย์เลือกให้ 1 เรื่อง

8.6 มีการศึกษาดูงานตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงกลาโหม กำแพงกันชายแดนติดกับประเทศเม็กซิโก ฐานทัพในเกาะฮาวาย และไม่เน้นการฝึก ทั้งหลักสูตรมีการฝึกแค่ 3 วัน

9. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในมุมมองของผู้บังคับบัญชาระดับสูง⁵⁰⁻⁵³ สรุปได้ดังนี้

9.1 ให้นำความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่ต้องการให้ นศ. มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ เป็นผู้นำทางยุทธการ ผู้นำทางยุทธศาสตร์ และผู้บริหารระดับสูงของ ทบ. เป็นหลักการในการพัฒนาหลักสูตร

9.2 กำหนดกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่

9.2.1 รายวิชาที่ต้องรู้ เน้นการปฏิบัติการทางทหาร

9.2.2 รายวิชาที่ควรรู้ เน้นด้านยุทธศาสตร์และการวางแผน

9.2.3 รายวิชาที่นำรู้ เน้นการบริหารยุคใหม่และการวิจัย

9.3 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ลดทฤษฎี เน้นการทดลองในการศึกษาเป็นคณะ เพื่อให้ นศ. เกิดการสร้างความรู้ โดยผู้เรียน (Constructivism theory) พร้อมทั้งจัดการเรียนรู้ในฐานการทำงาน (Work-based learning) เพื่อให้นำความรู้ ความสมารถที่ได้ ไปปฏิบัติงานได้จริง

9.4 หลักสูตรหลักประจำ วทบ. และหลักสูตร บมท. มีความมุ่งหมายต่างกัน ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษาให้ชัดเจน ดังนี้

9.4.1 หลักสูตรหลักประจำ วทบ. มีความมุ่งหมายเพื่อให้เป็นผู้นำทางยุทธการ ผู้นำทางยุทธศาสตร์ และผู้บริหารระดับสูงของ ทบ. ผู้เข้ารับการศึกษาควรจะเป็นนายทหารสัญญาบัตรสังกัด ทบ. ที่ดำรงตำแหน่งรอง ผอ.กอง รอง ผบ. กรม และรอง เสธ.พล. ของหน่วยกำลังรบ และหน่วยสนับสนุนการรบ เท่านั้น

9.4.2 หลักสูตร บมท. มีความมุ่งหมายเพื่อให้เป็นฝ่ายอำนวยการในการปฏิบัติการในพื้นที่ส่วนหลังระดับกองทัพบกและกองกำลังทางบก (พื้นที่ส่วนหลังร่วม) การบรรเทาสาธารณภัย การปฏิบัติการพิเศษการรักษาความมั่นคงภายใน การรักษา

ความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การปฏิบัติทางการทหารนอกเหนือสงคราม และบทบาทของกองทัพกับการพัฒนาประเทศ ผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติตามข้อ 9.4.1 ให้มารับการศึกษาในหลักสูตรนี้

9.4.3 มอบหมายให้ วทบ. ดำเนินการจัดการฝึกอบรมหลักสูตร บมท. ต่อจาก รร.สธ.ทบ. อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เป็นมาตรฐานเทียบเท่ากับหลักสูตร ว. การทัพ ของเหล่าอื่น

9.5 เน้นการบูรณาการครู บุคลากรผู้สอนทั้ง ทบ. เพื่อแก้ปัญหา การขาดแคลนบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ ครู อาจารย์ ใน วทบ. ให้มีศักยภาพ มีความเชี่ยวชาญด้านยุทธการ และยุทธศาสตร์ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับ นศ. ได้

9.6 นำเครื่องมือและเทคโนโลยีเข้ามาใช้กับการเรียนการสอน ส่งเสริม นวัตกรรมด้านสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา

9.7 ส่งเสริมทักษะเพื่อการเรียนรู้ในอนาคต เช่น ทักษะด้านเทคโนโลยี และดิจิทัล ทักษะความคิดและการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ และ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์โดยใช้ SWOT Analysis และการสร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ โดยศึกษาสภาพสภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในปัจจุบัน และความสอดคล้องและเชื่อมโยงของรูปแบบการจัดหลักสูตรหลักประจำ วทบ. กับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพในปัจจุบัน โดยอาศัยกรอบแนวคิด SWOT Analysis⁵⁴ และนำมาสร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix⁵⁴

1. การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factors)

1.1 จุดแข็ง (Strengths)

1.1.1 วทบ. มีสถานะระดับสูงในฐานะสถาบันการศึกษาสูงสุดของ ทบ. ได้รับการยอมรับทั้งภายใน และภายนอกกองทัพ โดยหลักสูตรหลักประจำ ถูกกำหนด เป็นแนวทางบังคับสำหรับนายทหาร ชั้นยศ พ.อ. ที่จะดำรงตำแหน่งสำคัญ

1.1.2 วทบ. มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านยุทธศาสตร์ และ การวางแผนทางทหาร ครอบคลุมทั้งยุทธศาสตร์ทหาร การวางแผนทางทหาร ความมั่นคง

แห่งชาติ และการวิจัยพัฒนา ภายใต้กรอบการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบาย ทบ.

1.1.3 ด้านเทคโนโลยี สถาบันมีระบบ AWC-ES ซึ่งเป็น Digital Platform ทางการศึกษาที่ทันสมัย จัดการศึกษาแบบผสมผสาน (Blended Learning) และมีแผนพัฒนาห้องเรียนอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน

1.1.4 วทบ. มีความร่วมมือกับสถาบันภายนอกผ่านบันทึกข้อตกลงทางวิชาการกับนิคมฯ เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาต่อระดับปริญญาโท และแลกเปลี่ยนบุคลากรทางวิชาการ

1.1.5 ความหลากหลายของผู้เข้ารับการศึกษามาจากทั้งภายใน และภายนอกกองทัพ ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ที่หลากหลาย

1.2 จุดอ่อน (Weaknesses)

1.2.1 การจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนยังมีข้อจำกัด ทั้งในด้านการจัดลำดับรายวิชาที่ขาดความต่อเนื่อง ปฏิทินการศึกษาที่ไม่แน่นอน และเนื้อหาที่เน้นทฤษฎีโดยขาดตัวอย่างการประยุกต์ใช้

1.2.2 ระบบการประเมินผลยังคงเน้นการท่องจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์ มาตรฐานการให้คะแนนไม่ชัดเจน และการแจ้งผลการประเมินล่าช้า ส่งผลต่อการปรับปรุงการเรียนรู้ของ นศ.

1.2.3 วทบ. ประสบปัญหาการขาดแคลนครูอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านยุทธการ และยุทธศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษายังไม่สามารถเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และระบบการดูแลให้คำปรึกษาในการทำวิจัยไม่เท่าเทียมกัน

1.2.4 ด้านสิ่งอุปกรณ์สนับสนุนการฝึกอบรมยังมีข้อจำกัด ทั้งสื่อการสอนที่ขาดการบูรณาการ ห้องเรียนล้ำสมัย และเอกสารประกอบการเรียนที่ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

1.2.5 ความเหลื่อมล้ำในพื้นฐานความรู้ของผู้เข้ารับการศึกษามาจากหลากหลายภาคส่วนยังขาดระบบการเตรียมความพร้อมหรือปรับพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ

2. การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Factors)

2.1 โอกาส (Opportunities)

2.1.1 นโยบาย ทบ. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา ทั้งนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษา พ.ศ. 2566-2570 วิสัยทัศน์ ทบ. พ.ศ. 2580 และนโยบาย ของ ผบ.ทบ. ที่เน้นการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และการนำความรู้ไปใช้จริง

2.1.2 ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการศึกษา เช่น AI ระบบการเรียน การสอนดิจิทัล แนวทาง Active Learning และ Work-based Learning รวมถึงเทคโนโลยี การประชุมทางไกลและห้องเรียนเสมือน เปิดโอกาสในการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้

2.1.3 สถานการณ์ความมั่นคงในศตวรรษที่ 21 มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดความต้องการผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคงที่สามารถปฏิบัติการกิจ นอกเหนือจากการสงคราม พร้อมทั้งสามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างทหารและพลเรือน

2.1.4 นโยบายสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงาน ด้านความมั่นคงทั้งในและต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และบูรณาการหลักสูตร ร่วมกัน การปรับตัวสู่การศึกษาเพื่ออนาคต ผ่านแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การผสมผสานศาสตร์ข้ามสาขา และการพัฒนาทักษะแห่งอนาคต

2.2 อุปสรรค (Threats)

2.2.1 การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อม ด้านความมั่นคง รวมถึงภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น สงครามไซเบอร์ สงครามพันทาง และการปฏิบัติการหลายมิติ เกิดขึ้นเร็วกว่าการปรับปรุงหลักสูตร

2.2.2 ข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากร ทั้งแนวโน้ม การลดงบประมาณด้านการป้องกันประเทศ ข้อจำกัดในการลงทุนด้านเทคโนโลยี การศึกษา และการขาดแคลนทรัพยากรบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

2.2.3 การแข่งขันจากสถาบันการศึกษาอื่นทั้งทางทหารและ พลเรือนที่มีทรัพยากรมากกว่า และได้รับการยอมรับในระดับสากล รวมถึงการดึงดูด บุคลากรไปสู่ภาคส่วนที่มีค่าตอบแทนสูงกว่า

2.2.4 ความคาดหวังที่เพิ่มขึ้นจาก ทบ. ผู้เข้ารับการศึกษา จากหลากหลายภาคส่วน และการพัฒนาหลักสูตรให้ได้มาตรฐานสากลในระยะเวลาอันสั้น

2.2.5 การเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายและการบริหารจากการเปลี่ยน ผู้บริหารระดับสูง การปรับโครงสร้างองค์กร หรือการปฏิรูประบบการศึกษาทางทหาร

รวมถึงข้อจำกัดด้านกฎระเบียบและขั้นตอนทางราชการที่ซับซ้อน

3. การสร้างกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix

3.1 กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) เน้นการใช้จุดแข็งในด้านสถานะและความเชี่ยวชาญ เพื่อสร้างความเป็นเลิศด้านยุทธศาสตร์

3.1.1 การสร้างศูนย์ความเป็นเลิศด้านยุทธศาสตร์ พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการศึกษายุทธศาสตร์ระดับสูง ผ่านการจัดตั้งศูนย์วิจัยขั้นสูงและพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทางที่ตอบสนองความท้าทายด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่

3.1.2 การสร้างการศึกษาทางทหารที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง บูรณาการระบบเทคโนโลยีกับการศึกษาขั้นสูง ด้วยระบบการเรียนรู้แบบปรับตัว ระบบจำลองสถานการณ์ และห้องเรียนอัจฉริยะ

3.1.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ขยายความร่วมมือกับสถาบันชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ

3.1.4 การพัฒนาหลักสูตรผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ มุ่งสร้างผู้นำที่พร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคต

3.1.5 การสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้แบบบูรณาการ เชื่อมโยงความหลากหลายของผู้เรียนกับนวัตกรรมเทคโนโลยี

3.2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) มุ่งปรับปรุงการจัดการหลักสูตรและระบบการประเมินผล

3.2.1 การปฏิรูปหลักสูตรให้ทันสมัย ออกแบบลำดับรายวิชาใหม่ให้มีความต่อเนื่อง ใช้หลักการออกแบบย้อนกลับ และพัฒนาหลักสูตรแบบโมดูล

3.2.2 การปฏิรูประบบการประเมินผล พัฒนาระบบการประเมินผลแบบอิงสมรรถนะ สร้างกลไกการให้ข้อมูลย้อนกลับแบบทันที

3.2.3 การพัฒนาครูอาจารย์มืออาชีพ จัดตั้งโครงการพัฒนาทักษะการเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้

3.2.4 การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี ใช้นโยบายการศึกษา เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการปรับปรุงห้องเรียนกลยุทธ์ระบบการเรียนรู้แบบปรับตัว

3.2.5 ระบบการเรียนรู้แบบปรับตัว พัฒนาโมดูลการประเมิน และเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน สร้างเส้นทางการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

3.3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) เตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง

3.3.1 การพัฒนาหลักสูตรยุทธศาสตร์แบบปรับตัว ใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรแบบคล่องตัวที่สามารถบูรณาการแนวคิดความมั่นคงใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

3.3.2 การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อลดความต้องการทรัพยากรกายภาพ พัฒนาโครงการแบ่งปันทรัพยากร

3.3.3 การสร้างจุดยืนที่โดดเด่นในการแข่งขัน เน้นคุณค่าที่เป็นเอกลักษณ์ในฐานะสถาบันยุทธศาสตร์ทางทหารชั้นนำ

3.3.4 การจัดการความคาดหวังของ นศ. พัฒนาระบบการวัดผลลัพธ์ที่โปร่งใส และสอดคล้องกับความคาดหวัง

3.3.5 การจัดการการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบาย สร้างกลไกการวางแผน ยุทธศาสตร์ระยะยาวที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงผู้นำ

3.4 กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) บริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางข้อจำกัด

3.4.1 ระบบการปรับตัวของหลักสูตรอย่างคล่องตัว พัฒนาระบบการปรับปรุงหลักสูตรแบบรวดเร็ว สำหรับเนื้อหาที่มีการเปลี่ยนแปลงสูง

3.4.2 โมเดลการศึกษาที่ประหยัดทรัพยากร พัฒนาโมเดลการแบ่งปันทรัพยากรกับสถาบันพันธมิตร ใช้โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่คุ้มค่า

3.4.3 โปรแกรมความเป็นเลิศและการรักษาอาจารย์ พัฒนาโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพที่มีความสามารถ ในการแข่งขันสำหรับอาจารย์

3.4.4 กรอบการจัดการความคาดหวังอย่างสมดุล พัฒนา การสื่อสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับความสามารถ และข้อจำกัดของสถาบัน

3.4.5 ระบบการจัดการการเปลี่ยนแปลงขององค์กร พัฒนาขั้นตอน การปฏิบัติงานมาตรฐาน สำหรับการจัดการการเปลี่ยนแปลงนโยบาย

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก เพื่อตอบสนอง ต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก

วทบ. มีจุดแข็งที่สำคัญในด้านสถานะสถาบันระดับสูง และความเชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์ แต่ยังมีจุดอ่อนในด้านการจัดการหลักสูตร และการขาดแคลนบุคลากร การพัฒนาหลักสูตร ควรมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง และโอกาสจากนโยบายของ ทบ. และเทคโนโลยีการศึกษาที่ก้าวหน้า ขณะเดียวกันต้องแก้ไขจุดอ่อน และเตรียมพร้อมรับมือกับอุปสรรคจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง และข้อจำกัดด้านทรัพยากร ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหา เน้นการปฏิรูปโครงสร้างหลักสูตรแบบโมดูล (Modular Curriculum) ที่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ โดยจัดแบ่งเป็นโมดูลย่อยที่สมบูรณ์ในตัวเอง มีการพัฒนาเนื้อหาที่ทันสมัยและนำไปใช้ได้จริง เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงปัจจุบัน ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ และการบูรณาการกรณีศึกษาจากสถานการณ์จริง รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทางที่ตรงกับความต้องการของ นศ. และ ทบ.

2. การพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประเมินผล มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยการลดชั่วโมงบรรยาย เพิ่มการศึกษาเป็นคณะ และการถกแถลง นำเทคนิคการสอนแบบใหม่มาใช้ เช่น การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และการจำลองสถานการณ์ พร้อมปฏิรูประบบการประเมินผลแบบอิงสมรรถนะที่มุ่งเน้นการวัดความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ และเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตที่จำเป็นสำหรับผู้นำทางยุทธศาสตร์

3. การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เน้นการพัฒนาศักยภาพครูอาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและทักษะการสอนที่มีประสิทธิภาพผ่านแผนพัฒนาระยะยาว การส่งเสริมการศึกษาต่อและการฝึกอบรมเฉพาะทางพร้อมสร้างระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการทำงานและการพัฒนาตนเอง รวมถึงการบูรณาการผู้เชี่ยวชาญและวิทยากรภายนอกเพื่อเพิ่มความหลากหลายและเสริมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี มุ่งปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาห้องเรียนให้ทันสมัย มีพื้นที่การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น ควบคู่กับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ตอบสนองต่อความต้องการ

ในการเรียนรู้ ยกระดับระบบ AWC-ES ให้เป็นระบบการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย หลากหลายและเข้าถึงง่าย

5. การพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก สร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานด้านความมั่นคงเพื่อเสริมสร้างความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ และขยายความร่วมมือกับภาคเอกชนและสังคมเพื่อเสริมสร้างมุมมองที่หลากหลาย โดยมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การพัฒนาหลักสูตรร่วม โครงการวิจัยร่วม และการจัดประชุมวิชาการในระดับนานาชาติ

บทที่ 4

บทอภิปรายผล

การพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. เป็นกลไกสำคัญในการเตรียมความพร้อมนายทหารระดับสูงให้สามารถเป็นผู้นำทางยุทธการ ผู้นำทางยุทธศาสตร์ และผู้บริหารระดับสูงที่มีประสิทธิภาพในบริบทความมั่นคงที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในศตวรรษที่ 21 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ทั้ง 5 ด้าน มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

การอภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหา แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างหลักสูตรแบบโมดูลที่มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism Theory) ในหลายประเด็น โดยเฉพาะหลักการการเรียนรู้ในบริบทที่มีความหมาย (Learning in Meaningful Context) ที่เน้นการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ไม่ใช่การเรียนรู้ที่แยกส่วนจากความเป็นจริง

การพัฒนาเนื้อหาที่ทันสมัยและนำไปใช้ได้จริง โดยเฉพาะการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงปัจจุบันและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดในงานวิจัยของ รสสุคนธ์ มกรมณี (2564) เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการข้ามศาสตร์ ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้จากหลากหลายสาขาเพื่อแก้ปัญหาหรือตอบสนองต่อความท้าทายในโลกแห่งความเป็นจริง⁴²

นอกจากนี้ การบูรณาการกรณีศึกษาจากสถานการณ์จริงและการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทางสอดคล้องกับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. (พ.ศ. 2566-2570) ข้อ 1.1 ที่กล่าวถึงการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อผลิตนักศึกษาให้เป็นผู้บังคับทางยุทธการ ผู้นำทางยุทธศาสตร์ และผู้บริหารระดับสูงของ ทบ. อย่างเป็นรูปธรรม⁴

อย่างไรก็ตามการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรแบบโมดูลอาจมีความท้าทายในการบูรณาการความรู้ระหว่างโมดูล ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างโมดูลต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่เป็นองค์รวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2563) ที่กล่าวถึงความสำคัญของนโยบาย และการสนับสนุนจากผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตร⁴³

2. การพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประเมินผล การมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การลดชั่วโมงบรรยายและการเพิ่มการศึกษาเป็นคณะ และการถกแถลง สอดคล้องอย่างยิ่งกับทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการคิด การทดลอง และการแก้ปัญหา

การนำเทคนิคการสอนแบบใหม่มาใช้ เช่น การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) และการจำลองสถานการณ์ สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน ที่เน้นการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และการเรียนรู้แบบโครงงาน

การปฏิรูประบบการประเมินผลแบบอิงสมรรถนะสอดคล้องกับหลักการประเมินผลการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2563) เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ⁴⁰

นอกจากนี้ การเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตที่จำเป็นสำหรับผู้นำทางยุทธศาสตร์สอดคล้องกับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ประจำปี 2568 ข้อ 1.3.2 ถึง 1.3.6 ที่กล่าวถึงขีดความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดทำแผนปฏิบัติการ ความสามารถในการในฐานะผู้นำหรือผู้บริหารระดับสูง การแปลงแนวคิดทางยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ และการดำเนินงานระดับยุทธศาสตร์⁹

3. การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมการศึกษาต่อ และการฝึกอบรมเฉพาะทางสำหรับครูอาจารย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2563) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการสนับสนุนจากผู้บริหารในด้านทรัพยากร เวลา และการสร้างแรงจูงใจ⁴³

การสร้างระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการทำงานและการพัฒนาตนเองของบุคลากรทางการศึกษาสอดคล้องกับแนวทางในการกำหนดนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรตามงานวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2563)⁴³

การบูรณาการผู้เชี่ยวชาญและวิทยากรภายนอกสอดคล้องกับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ประจำปี 2568 ข้อ 2.1.5 ที่กล่าวถึงการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ⁹

4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาห้องเรียนให้ทันสมัยสอดคล้องกับหลักการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน ที่ควรส่งเสริมการสำรวจ การทดลอง และการแก้ปัญหา โดยเน้นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบเปิดกว้าง และยืดหยุ่น

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการยกระดับระบบ AWC-ES สอดคล้องกับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ประจำปี 2568 ข้อ 2.1.3 ที่กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและแอปพลิเคชันมาใช้ประโยชน์⁹

นอกจากนี้ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิศนา ขัมมณี (2564) เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการ เทคโนโลยีดิจิทัล⁴¹

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยียังสอดคล้องกับงานวิจัย ของ จารุวรรณ แก้วมะโน (2565) เกี่ยวกับแนวโน้มการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้ในฐานการทำงาน ที่พบว่าเทคโนโลยีดิจิทัลจะมีบทบาทสำคัญ ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในฐานการทำงานในอนาคต⁴⁵

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีต้องคำนึงถึง ความยั่งยืน ความคุ้มค่า และการบำรุงรักษาในระยะยาว รวมถึงการพัฒนาทักษะดิจิทัล ของทั้งผู้เรียนและผู้สอน ตามที่ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยของ ศิวพร มงคลสุข (2564)⁴⁶

5. การพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก การสร้างและขยาย เครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศสอดคล้องกับนโยบาย การฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. ประจำปี 2568 ข้อ 2.1.5 ที่กล่าวถึงการส่งเสริม การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ⁹

การพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานด้านความมั่นคงสอดคล้องกับ นโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. (พ.ศ. 2566-2570) ข้อ 1.4 ที่กล่าวถึง การพัฒนาองค์ความรู้ให้มีความทันสมัยและเป็นสากล การกำหนดองค์ความรู้ที่ต้องการ และการแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานด้านความมั่นคงและมิตรประเทศ⁴

การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การพัฒนาหลักสูตรร่วม และโครงการวิจัยร่วม สอดคล้องกับผลของการเรียนรู้ในฐานการทำงานต่อการพัฒนาหลักสูตรและการจัด การเรียนการสอนตามงานวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2563) ที่พบว่าการเรียนรู้ ในฐานการทำงานช่วยสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภายนอก ซึ่งอาจนำไปสู่โครงการวิจัยร่วมกัน การพัฒนาเทคโนโลยี และการระดมทรัพยากร⁴⁴

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

วทบ. เป็นสถาบันการศึกษาสูงสุดของ ทบ. ที่มีพันธกิจสำคัญในการผลิตนายทหารระดับสูงให้มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำทางยุทธการ ผู้นำทางยุทธศาสตร์ และผู้บริหารระดับสูงของกองทัพบก การพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพและความพร้อมในการปฏิบัติการกิจของ ทบ. ในอนาคต สามารถสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาของหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในปัจจุบัน พบประเด็นสำคัญใน 4 ด้าน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการฝึกอบรมระดับหลักสูตรของ ทบ. ได้แก่

1.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการฝึกอบรม การจัดลำดับรายวิชาขาดความต่อเนื่อง ปฏิทินการศึกษามีความไม่แน่นอน รูปแบบการประเมินผลเน้นการท่องจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์ และเนื้อหาเน้นทฤษฎีโดยขาดการประยุกต์ใช้

1.2 ด้านครู อาจารย์ ผู้สอน/วิทยากร ขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีความรู้ลึกซึ้ง เฉพาะทางด้านยุทธการและยุทธศาสตร์ ครูอาจารย์ไม่สามารถเป็นผู้อำนวยความสะดวกเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และระบบการดูแลให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพไม่เท่าเทียมกัน

1.3 ด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม ความหลากหลายของนักศึกษาที่มาจากหลายภาคส่วนทำให้มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน และขาดการปรับพื้นฐานก่อนเริ่มศึกษา

1.4 ด้านสิ่งอุปกรณ์สนับสนุนการฝึกอบรม สื่อการสอนขาดการบูรณาการ และการจัดระบบที่มีประสิทธิภาพ ห้องเรียนล้าสมัย และขาดการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

2. การวิเคราะห์ความสอดคล้องกับนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. นโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ. 2566-2570 มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมรองรับวิสัยทัศน์ ทบ. พ.ศ. 2580 ในการเป็น ทบ. ที่มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพบกชั้นนำของภูมิภาค โดยมีแนวทางสำคัญ ได้แก่ การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้จริง

การพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ต้องสอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม 12 ประการ โดยเฉพาะในด้านความรู้ ความเข้าใจด้านยุทธศาสตร์ การจัดทำแผนระดับต่างๆ การวางแผนป้องกันประเทศ และการพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้นำทางยุทธศาสตร์ ผู้นำทางทหาร และผู้บริหารระดับสูง

3. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ.

จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis และกลยุทธ์จาก TOWS Matrix สามารถนำเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ได้ 5 ด้าน ดังนี้

3.1 การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหา ปฏิรูปหลักสูตรแบบโมดูลที่ยืดหยุ่น บูรณาการเนื้อหาทันสมัยเกี่ยวกับสถานการณ์ความมั่นคง ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ และกรณีศึกษาจริง ตอบสนองความต้องการเฉพาะของผู้เรียนและกองทัพ

3.2 การพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประเมินผล ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก ลดการบรรยาย เพิ่มการศึกษาแบบคณะและการถกแถลง ใช้วิธีสอนสมัยใหม่ ปรับระบบประเมินแบบอิงสมรรถนะที่มุ่งการประยุกต์ความรู้ และทักษะยุทธศาสตร์

3.3 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เสริมศักยภาพครูให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ผ่านแผนพัฒนาระยะยาว การศึกษาต่อ และการอบรมเฉพาะทาง บูรณาการผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อเพิ่มความหลากหลายทางวิชาการ

3.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี ยกระดับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ พัฒนาห้องเรียนทันสมัย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงระบบ AWC-ES พร้อมแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอนที่หลากหลาย

3.5 การพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานความมั่นคง และภาคเอกชน ผ่านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ หลักสูตรร่วม การวิจัย และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจสำหรับปรับปรุงหลักสูตร เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้ ควบคู่กับการพัฒนาลัทธิศึกษา เพื่อให้การเรียนรู้สะท้อนบริบทความมั่นคงที่มีพลวัตสูง

1.2 พัฒนาคู่มือและจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูอาจารย์ พร้อมทั้งปรับปรุงระบบการประเมินผลแบบอิงสมรรถนะ ที่ครอบคลุมมิติความรู้ ทักษะ และเจตคติ ด้วยเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย และมีความเที่ยงตรงสูง

1.3 กำหนดแผนยกระดับความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง สำหรับครูอาจารย์

1.4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และเทคโนโลยี ที่ครอบคลุมการปรับปรุงสภาพแวดล้อมกายภาพ และระบบดิจิทัล ให้รองรับการเรียนรู้แบบผสมผสานที่มีประสิทธิภาพสูง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรในด้านความสอดคล้องระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์กับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในระยะยาว และเปรียบเทียบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ

2.2 ศึกษาแนวโน้มการศึกษาทางทหารในอนาคต วิเคราะห์ผลกระทบของเทคโนโลยีอุบัติใหม่ต่อการศึกษาทางทหาร

2.3 พัฒนาระบบการจำลองสถานการณ์ขั้นสูงสำหรับการฝึกวางแผน ยุทธการและยุทธศาสตร์ และศึกษาการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคง

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักนายกรัฐมนตรี. ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135, ตอนที่ 82 ก (ลง 13 ตุลาคม 2561). หน้า 34-43.
2. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เอกสารประกอบ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580): (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: สำนักงาน; 2566. หน้า 181-194.
3. พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551.
4. คำสั่ง กองทัพบก ที่ 1/2565 เรื่อง นโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ.2566 - 2570 ลง 13 กันยายน 2565. (ลับ)
5. หนังสือ กพ.ทบ. ที่ ต่อ กท 0401/19905 ลง 12 ธ.ค. 55 เรื่อง ขออนุมัติหลักการให้หลักสูตรหลักประจำ วทบ. หรือเทียบเท่า เป็นหลักสูตรตามแนวทางรับราชการของนายทหารสัญญาบัตร.
6. แดลงหลักสูตรการฝึกอบรม หลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก พ.ศ. 2567.
7. สมุดปกขาว วิทยาลัยการทัพบก พ.ศ. 2567.
8. คำสั่งกรมยุทธศึกษาทหารบก (เฉพาะ) ที่ 561/2567 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานบูรณาการหลักสูตรหลักประจำ วทบ. และหลักสูตร บมท. ลง 20 พฤศจิกายน 2567.
9. การประชุมชี้แจงและมอบนโยบายด้านการฝึก การฝึกอบรม และการศึกษาของกองทัพบก ประจำปี 2568.
10. วิชัย วงษ์ใหญ่, มาร์ุต พัฒนา. ทฤษฎีการสร้างความรู้: หลักการและการประยุกต์ใช้ในการศึกษาไทย. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2563;22(4):1-15.
11. ทิศนา ขัมมณี. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 25. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2563.
12. สุรางค์ ไคว่ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษาเชิงบูรณาการ: ทฤษฎีการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ของเด็กไทย. วารสารสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย. 2564;15(2):12-25.
13. พงษ์พัชรินทร์ พุฒวนะ. ทฤษฎีการสร้างความรู้ทางสังคมของวิกิเอดส์กับการจัดการเรียนรู้ในสังคมไทย. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2564;44(2):19-32.
14. ประวิต เอราวรรณ์. การจัดการเรียนรู้ในบริบทจริง: การประยุกต์ใช้แนวคิด Constructivism ในห้องเรียนไทย. วารสารวิจัยทางการศึกษา. 2563;15(1):18-32.

15. สุวิทย์ มูลคำ. กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่สร้างความขัดแย้งทางปัญญาตามแนวคิด Constructivism. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2563;18(2):18-32.
16. ทิศนา แคมมณี. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 25. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2563.
17. สมจิต จันทรฉาย. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Social Constructivism ในสังคมไทย. วารสารปัญญาทัศน์. 2564;13(3):272-285.
17. ไพฑูรย์ สินลารัตน์. การเปลี่ยนกระบวนการทัศน์การสอนของครูไทยสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารครูศาสตร์. 2563;48(2):1-15.
18. อรพรรณ บุตรกัตถุญ. การออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ตามแนวคิด Constructivism ในโรงเรียนไทย. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2564;19(1):48-59.
19. พิชิต ฤทธิ์จรูญ. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: เฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์; 2564.
20. วรรณพร ศีลาขาว. การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ตามแนวคิด Constructivism. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 2565;14(1):112-128.
21. มลิวัลย์ ผิวคราม. การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวคิด Constructivism. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 2564;16(1):45-62.
22. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานตามแนวคิด Constructivism. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. 2564;11(2):38-52.
23. จินตนา สุขจรรย์นธ์. การเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิด Social Constructivism. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. 2563;11(2):218-235.
24. สุนทร โคตรบรรเทา. การจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานตามแนวคิด Constructivism. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 2564;32(3):15-28.
25. ทิฆัมพร สิงโตมาศ. ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กับการเรียนรู้จากการทำงาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 2563;31(1):15-28.
26. ประวีต เอรารวรรณ์. การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและการประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้จากการทำงาน. วารสารวิจัยทางการศึกษา. 2564;16(1):18-32.

27. วิจิตร ศรีสอ้าน. การเรียนรู้จากการทำงาน: แนวคิดและหลักการ. นครราชสีมา: สมาคมสหกิจศึกษาไทย; 2564.
28. เพชรรัตน์ วิริยะสืบทวงศ์. การบูรณาการทฤษฎีและปฏิบัติในการเรียนรู้จากการทำงาน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. 2563;9(2):35-48.
29. วังศรี ตระกูลงาม. การสะท้อนคิดในการเรียนรู้จากการทำงาน: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 2565;17(1):25-38.
30. สุวิมล ว่องวาณิช. การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับการเรียนรู้จากการทำงาน. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. 2564;34(2):112-128.
31. สุมาลี ชัยเจริญ. ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการในการจัดการเรียนรู้จากการทำงาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2563;43(2):15-28.
32. วิจิตร ศรีสอ้าน. สหกิจศึกษา: การเรียนรู้จากการทำงานในระดับอุดมศึกษาไทย. นครราชสีมา: สมาคมสหกิจศึกษาไทย; 2564.
33. เพชรรัตน์ วิริยะสืบทวงศ์. การเปรียบเทียบระหว่างสหกิจศึกษาและการฝึกงาน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. 2563;9(2):35-48.
34. ทิพย์รัตน์ สีเพชรเหลือง. การเรียนรู้เชิงบริการ: แนวคิดและการประยุกต์ใช้. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. 2564;12(2):45-58.
35. มนตรี สังข์ทอง. การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. วารสารอาชีวศึกษา. 2563;5(3):56-68.
36. อุดม ชูสุวรรณ. ทวิภาคี: การเรียนรู้จากการทำงานในระดับอาชีวศึกษาไทย. วารสารอาชีวศึกษา. 2564;6(1):12-25.
37. นางลักษณ์ วิรัชชัย, สุวิมล ว่องวาณิช, อรพรรณ บุตรกตัญญู. ผลการเรียนรู้จากการทำงานของผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาไทย. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. 2564;34(2):145-162.
38. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานผ่านการเรียนรู้จากการทำงาน. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. 2563;10(2):18-32.
39. ศิวพร มงคลสุข. ประโยชน์ของการเรียนรู้จากการทำงานต่อสถานประกอบการ: กรณีศึกษาสหกิจศึกษาในประเทศไทย. วารสารวิจัยทางธุรกิจและการบริหาร. 2564;9(1):78-95.

40. วิชัย วงษ์ใหญ่, มารุต พัฒนาผล. การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะตามแนวคิด Constructivism. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2563;22(4):1-15.
41. ทิศนา ขัมมณี. การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลตามแนวคิด Constructivism. วารสารครุศาสตร์. 2564;49(3):1-22.
42. รสสุคนธ์ มกรมณี. การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการข้ามศาสตร์ตามแนวคิด Constructivism ในระดับอุดมศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. 2564;10(2):85-98.
43. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. ปัจจัยด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด Constructivism. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. 2563;10(2):18-32.
44. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. ผลของการเรียนรู้ในฐานการทำงานต่อการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษา. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. 2563;10(2):45-60.
45. จารุวรรณ แก้วมะโน. แนวโน้มการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ในฐานการทำงาน. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 2565;18(1):35-48.
46. ศิวพร มงคลสุข. แนวโน้มและทิศทางของการเรียนรู้ในฐานการทำงานในยุคดิจิทัล. วารสารวิจัยทางธุรกิจและการบริหาร. 2564;9(1):78-95.
47. นักศึกษา หลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ 70 จำนวน 67 นาย [สัมภาษณ์]. 20-30 มีนาคม 2568.
48. คู่มือการประกันคุณภาพการฝึกอบรม พ.ศ. 2566 – 2570 กรมยุทธศึกษาทหารบก.
49. อนิรุทธ ศรีหาวงศ์, พันเอก. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก [สัมภาษณ์]. รองผู้อำนวยการ กองส่งเสริมบำรุงความรู้ สำนักการศึกษา กรมยุทธศึกษาทหารบก. นักศึกษา วิทยาลัยการทัพบก สหรัฐอเมริกา ปี 2565; 24 มีนาคม 2568.
50. เกียรติชัย โอภาโส, พลตรี. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก [สัมภาษณ์]. ผู้บัญชาการ วิทยาลัยการทัพบก; 21 มีนาคม 2568.

51. ดิษฐรัตน์ อมรวิวัฒน์, พลตรี. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก [สัมภาษณ์]. ผู้บัญชาการ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก; 21 มีนาคม 2568.
52. ณรงค์ สอนแก้ว, พลโท. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก [สัมภาษณ์]. เจ้ากรม ยุทธศึกษาทหารบก; 21 มีนาคม 2568.
53. ชงชัย รอดย้อย, พลเอก. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก [สัมภาษณ์]. เสนาธิการ ทหารบก; 24 มีนาคม 2568.
54. Brycht-Ulewicz R. Application of the SWOT-TOWS analysis as a supporting tool in strategic management. Management Papers. 2023; 172:61-74.

ภาคผนวก ก

แถลงหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก

ระยะเวลาการฝึกอบรม 37 สป. 1,480 ชม.

ทบ. อนุมัติ เมื่อ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2567

ตอนที่ 1 บทนำ

ก. หลักสูตร หลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก

หมายเลขหลักสูตร 250 - ก - ล.15 หมายเลข ชกท. 0010

ข. ความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนา และเสริมสร้างให้ผู้สำเร็จการฝึกอบรม มีขีดความสามารถและคุณลักษณะสำคัญดังนี้

1. เป็นผู้นำและเป็นทหารอาชีพที่เหมาะสมกับการดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกรม ผู้อำนวยการกอง และเสนาธิการกองพลหรือเทียบเท่าขึ้นไป
2. เป็นผู้นำในระดับยุทธศาสตร์และระดับยุทธการ
3. เป็นนักคิดและนักประยุกต์ สามารถแปลงแนวคิด ทฤษฎี และศาสตร์แขนงต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติที่จับต้องได้อย่างเป็นรูปธรรม
4. เป็นนักบริหารระดับสูงที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล แก้ไขปัญหา และพัฒนาองค์กรได้อย่างเป็นระบบ

ค. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการฝึกอบรม

1. มีความรู้ ความเข้าใจในด้านพื้นฐานยุทธศาสตร์ และยุทธศาสตร์ชาติ
2. มีความรู้ความเข้าใจในแผนระดับ 2 และ ระดับ 3 ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศ
3. มีขีดความสามารถในการจัดทำแผนระดับ 3 ของกองทัพบก (แผนปฏิบัติการด้าน..., แผนปฏิบัติราชการ, แผนอื่น ๆ)
4. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสงคราม (ประวัติศาสตร์สงคราม, สงครามในบริบทใหม่, สงครามในอนาคต)
5. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องยุทธศาสตร์ของยุทธบริเวณ
6. มีขีดความสามารถในการแปลงแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในระดับ

ยุทธการ

7. สามารถจัดทำแผนป้องกันประเทศในเรื่องแผนการทัพ (ในระดับกองกำลังรบร่วม) และแผนปฏิบัติการยุทธหลัก (ในระดับกองกำลังทางบก)
8. สามารถอำนวยการยุทธ์ร่วมกับเหล่าทัพอื่นในระดับกองกำลังรบร่วม และกองกำลัง

ทางบก

9. มีความรู้ความเข้าใจ ทฤษฎีผู้บริหาร และหลักการผู้นำ
10. มีความสามารถเป็นผู้นำทางยุทธศาสตร์, ผู้นำทางทหาร (ระดับยุทธการ) และผู้บริหารระดับสูง
11. มีความสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหาผ่านกระบวนการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกองทัพบกด้านป้องกันประเทศ

12. มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย มีอุดมการณ์รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ง. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. นายทหารสัญญาบัตรสังกัดกองทัพบก, ประเภทฝึกเรียนที่เป็น ข้าราชการสัญญาบัตรนอกสังกัดกองทัพบก, ข้าราชการพลเรือนไม่ต่ำกว่าตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นหรือเทียบเท่า หรือตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษหรือเทียบเท่า จากส่วนราชการนอกสังกัดกระทรวงกลาโหม และนายทหารสัญญาบัตรจากมิตรประเทศ

1.1 จัดลำดับความเร่งด่วนให้นายทหารสัญญาบัตรที่ดำรงตำแหน่งรอง ผอ.กอง, รอง ผบ. กรมและรอง เสธ.พล. ของหน่วยกำลังรบ และหน่วยสนับสนุนการรบ เข้ารับการฝึกอบรม เป็นลำดับแรก

1.2 ในกรณีที่มิคุณสมบัติไม่เป็นไปตาม ข้อ 1.1 จะต้องมียศไม่ต่ำกว่าพันเอก และรับราชการเป็นนายทหารสัญญาบัตรไม่ต่ำกว่า 15 ปีหรือรับราชการเป็นข้าราชการสัญญาบัตร และนายทหารสัญญาบัตร มีเวลารวมกัน ไม่ต่ำกว่า 15 ปี นับถึงวันเปิดการฝึกอบรม

1.3 มีอายุไม่เกิน 49 ปีรวมถึงผู้ที่อายุ 50 ปี (เกิดระหว่าง 2 ต.ค. – 31 ธ.ค. ของปี) นับตามพระราชบัญญัติรับราชการทหารโดยนับถึงปีที่เปิดการฝึกอบรม

1.4 สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเสนาธิการทหารบกหลักสูตรหลักประจำหรือเทียบเท่า

1.5 ผู้ที่ไม่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเสนาธิการทหารบกหลักสูตรหลักประจำหรือเทียบเท่าต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

1.6 ดำรงตำแหน่งผู้บังคับหน่วย รองผู้บังคับหน่วย ผู้ช่วยผู้บังคับหน่วย หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่สมควรให้เข้ารับการฝึกเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ และแก่ส่วนราชการ

1.7 ไม่เป็นผู้ต้องหาในคดีแพ่งหรือคดีอาญา

1.8 ไม่มีโรคอันอาจมีผลต่อการเข้ารับการฝึกอบรม โดยต้องผ่านการตรวจสุขภาพขั้นต้น และมีใบรับรองจากนายแพทย์ทหาร

1.9 มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สามารถตรากตรำในการศึกษา และปฏิบัติงานเป็นนักศึกษาได้ตลอดหลักสูตร

1.10 ได้รับความไว้วางใจให้เข้าถึงชั้นความลับชั้น "ลับที่สุด"

2. ประเภทฝึกเรียนที่เป็นรัฐวิสาหกิจและเอกชน

2.1 มีสัญชาติไทย

2.2 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

2.3 อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี และไม่เกิน 55 ปี นับตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร โดยนับถึงปีที่เปิดการศึกษา

2.4 ประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการ และมีสถานภาพมั่นคง

- 2.5 ไม่เคยประพฤติดีเสียหายทางด้านธุรกิจ ด้านสังคม และกฎหมาย โดยได้รับการรับรองจากองค์กรที่เกี่ยวข้องและได้รับการจัดตั้งขึ้นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เช่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารแห่งประเทศไทยสภานายความ เป็นต้น หรือบริษัทธุรกิจเอกชนชั้นนำ
- 2.6 ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากหน่วยงานของรัฐ ว่าไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ
- 2.7 ไม่เป็นผู้ต้องหาในคดีแพ่งหรือคดีอาญา
- 2.8 ไม่มีโรคอันอาจมีผลต่อการเข้ารับการฝึกอบรม โดยต้องผ่านการตรวจสอบสุขภาพขั้นต้น และมีใบรับรองจากนายแพทย์ทหาร
- 2.9 มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สามารถทรากรำในการศึกษา และปฏิบัติงานเป็นนักศึกษาได้ตลอดหลักสูตร
- 2.10 เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

จ. ระยะเวลาการฝึกอบรม 37 สัปดาห์ 1,480 ชั่วโมง

ฉ. ที่ตั้งสถานศึกษา วิทยาลัยการทัพบก เลขที่ 55 ถนนเทอดดำริ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

ตอนที่ 2 สรุปหลักสูตร

ลำดับ	วิชา	ชั่วโมง	หน่วยกิต	หมายเหตุ
1	ปฐมนิเทศ - เตรียมความพร้อมของผู้เรียน	[35]		
2	ภาคทฤษฎี 2.1 วิชาหลัก 2.1.1 หมวดวิชาที่ 1 วิชา ผู้นำ, การบังคับบัญชาและ การบริหาร ตอนที่ 1 วิชา หลักการบริหาร ตอนที่ 2 วิชา การบริหารทรัพยากรทางทหาร ตอนที่ 3 วิชา เทคนิคการบริหารของผู้บังคับบัญชา ตอนที่ 4 วิชา ผู้นำทางทหาร ตอนที่ 5 การสอบประเมินผล 2.1.2 หมวดวิชาที่ 2 วิชา หลักความมั่นคงและ ยุทธศาสตร์ ตอนที่ 1 วิชา หลักความมั่นคงและยุทธศาสตร์ ตอนที่ 2 วิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตอนที่ 3 วิชา การเมือง ตอนที่ 4 วิชา เศรษฐกิจ ตอนที่ 5 วิชา สังคมจิตวิทยา ตอนที่ 6 วิชา การวิเคราะห์ความมั่นคงและยุทธศาสตร์ ตอนที่ 7 การสอบประเมินผล 2.1.3 หมวดวิชาที่ 3 วิชา แผนปฏิบัติการกองทัพบก ตอนที่ 1 วิชา สภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง ตอนที่ 2 วิชา ยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิบัติ การด้านการพัฒนาศักยภาพของ ประเทศด้านความมั่นคงของ กระทรวงกลาโหม ตอนที่ 3 วิชา กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ ด้านการปกป้องอธิปไตยและ ผลประโยชน์ของชาติในภาพรวมของ กองบัญชาการกองทัพไทย ตอนที่ 4 วิชา การใช้ระบบการวางแผนต่อสู้เพื่อ ป้องกันประเทศ ตอนที่ 5 วิชา การจัดทำแผนปฏิบัติการกองทัพบก	[621]	[28]	
		{92}	{5}	
		(18)	(1)	
		(28)	(2)	
		(24)	(1)	
		(18)	(1)	
		(4)		
		{84}	{4}	
		(16)	(1)	
		(14)	(0.5)	
		(14)	(0.5)	
		(12)	(0.5)	
		(14)	(0.5)	
		(12)	(1)	
		(2)		
		{58}	{3}	
		(10)	(0.5)	
		(18)	(1)	
		(16)	(1)	
		(8)	(0.25)	
		(6)	(0.25)	

ลำดับ	วิชา	ชั่วโมง	หน่วยกิต	หมายเหตุ
3	2.1.4 หมวดวิชาที่ 4 วิชา การปฏิบัติการยุทธ์	{133}	{5}	
	ตอนที่ 1 วิชา การปฏิบัติการของหน่วยทหาร	(64)	(3)	
	ขนาดใหญ่ การยุทธ์ร่วม การปฏิบัติหลาย			
	ชาติ และการปฏิบัติการยุทธ์หลัก			
	ตอนที่ 2 วิชา การปฏิบัติการทางทหาร	(67)	(2)	
	นอกเหนือการสงครามการปฏิบัติการ			
	เพื่อเสถียรภาพการปฏิบัติการพิเศษ			
	และการสงคราม			
	ตอนที่ 3 การสอบประเมินผล	(2)		
	2.1.5 หมวดวิชาที่ 5 วิชา การวางแผนและ	{128}	{6}	
	การปฏิบัติการสงคราม			
	ตอนที่ 1 วิชา การออกแบบการรบ และ	(26)	(1)	
	การวางแผนระดับยุทธการ			
	ตอนที่ 2 การสอบประเมินผล	(2)		
	ตอนที่ 3 วิชา การศึกษาแผนป้องกันประเทศ	(28)	(1)	
	ในระดับกองทัพไทยกองทัพบก และ			
	กองทัพภาค			
	ตอนที่ 4 วิชา การศึกษาเชิงปฏิบัติการ และ	(72)	(4)	
	การฝึกวางแผนป้องกันประเทศ			
	2.1.6 หมวดวิชาที่ 6 วิชา การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์	{62}	{3}	
	ตอนที่ 1 วิชา หลักการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์	(9)	(1)	
	ตอนที่ 2 วิชา การจัดทำเอกสารวิจัย	(53)	(2)	
	ส่วนบุคคล (Term Paper)			
	2.1.7 หมวดวิชาที่ 7 วิชา ภาษาอังกฤษ	{36}	{2}	
	2.2 วิชาประกอบ			
	หมวดวิชาที่ 9 วิชา เสริมสร้างความรู้และเสริมทักษะ	{28}		
	ตอนที่ 1 วิชา การบรรยายพิเศษโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	(12)		
	ตอนที่ 2 วิชา ตามนโยบาย ทบ.	(16)		
	- จิตอาสา			
	- การปฐมพยาบาล			
	- การประชาสัมพันธ์ในยุคดิจิทัล			
	- สุขภาวะทางจิตใจ			
	- มวยไทยแบบทหาร			
	- การเงินส่วนบุคคล			
	ภาคปฏิบัติ	[614]	[23]	
	3.1 วิชาหลัก			
	3.1.1 หมวดวิชาที่ 3 วิชา แผนปฏิบัติการกองทัพบก	{49}	{2}	

ลำดับ	วิชา	ชั่วโมง	หน่วยกิต	หมายเหตุ
4	ตอนที่ 6 วิชา การฝึกจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง กระทรวงกลาโหม,แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ กองทัพไทย, แผนปฏิบัติการกองทัพบก	(47)	(2)	
	ตอนที่ 7 การสอบประเมินผล	(2)		
	3.1.2 <u>หมวดวิชาที่ 5</u> วิชา การวางแผนและการปฏิบัติการสงคราม	{140}	{7}	
	ตอนที่ 5 วิชา การฝึกแก้ปัญหาในสถานการณ์วิกฤตและการฝึกอำนวยการยุทธ์/การฝึกร่วมยุทธเสนา	(140)	(7)	
	3.2 วิชาการอง			
	<u>หมวดวิชาที่ 8</u> วิชา การศึกษาสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ และดูงานหน่วย/เหล่า	{425}	{14}	
	ตอนที่ 1 ภายในประเทศ	(357)	(12)	
	ตอนที่ 2 ต่างประเทศ	(68)	(2)	
	ภาคกิจกรรม	{105}		
	4.1 กิจกรรมการทัพสัมพันธ์	(56)		
	4.2 การทดสอบร่างกายประจำปี	(7)		
	4.3 กิจกรรมพัฒนาสัมพันธ์	(14)		
	4.4 กิจกรรมนักศึกษา วทบ.	(28)		
	5 ภาคปัจฉินิเทศ	{68}		
5	5.1 การสอบประมวลความรู้	(4)		
	5.2 การสัมมนาปรับปรุงหลักสูตรและการแถลงผล	(21)		
	5.3 แถลงแผนปฏิบัติการกองทัพบกต่อ ผบ.วทบ.	(4)		
	5.4 แถลงแผนปฏิบัติการกองทัพบกต่อ จก.ยศ.ทบ.	(4)		
	5.5 เตรียมการและแถลงแผนปฏิบัติการกองทัพบก	(7)		
	5.6 ชี้แจงและกรรมวิธีก่อนปิดการฝึกอบรม	(7)		
	5.7 การทบทวนหลังการปฏิบัติการจัดการฝึกอบรม	(21)		
	6 ภาคเบ็ดเตล็ด	{37}		
	6.1 การดำเนินการวิธีเปิดและปิดการฝึกอบรม	(9)		
	6.2 เวลาผู้บังคับบัญชา	(7)		
6	6.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการของ คณาจารย์	(21)		
	ก่อนการ เปิดหลักสูตร			
	รวม	1,480	51	

ตอนที่ 3 แฉงหลัสดุ

วิชา	เรื่องที่สอน	ชั่วโมง
1. ปฐมนิเทศ	ปฐมนิเทศ 1. (ป.001) แนะนำระเบียบการศึกษาของ วทบ. (5 ชม.) 2. (ป.002) แนะนำการศึกษาแต่ละหมวดวิชา (8 ชม.) 3. (ป.003) วิธีการศึกษาเป็นคณะและการแฉงผล (2 ชม.) 4. (ป.004) ทบทวนวิชาพื้นฐาน (16 ชม.) 5. (ป.005) การสอบวิชาพื้นฐาน (4 ชม.)	(35)
2. ภาคทฤษฎี	ภาคทฤษฎี	
2.1 วิชาหลัก	หมวดวิชาที่ 1	(92)
หมวดวิชาที่ 1	ตอนที่ 1 วิชา หลักการบริหาร (บ.1100) 1. (บ.1101) วิชา หลักการบริหารทั่วไป (2 ชม.) 2. (บ.1102) วิชา การบริหารงานยุคใหม่ (2 ชม.) 3. (บ.1103) วิชา การบริหารเชิงยุทธศาสตร์ (2 ชม.) 4. (บ.1104) วิชา การบริหารเชิงกระบวนการ (2 ชม.) 5. (บ.1105) วิชา กระบวนการนโยบาย การนำไปปฏิบัติ และประเมินผล (2 ชม.) 6. (บ.1106) วิชา การจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ (2 ชม.) 7. (บ.1107) วิชา สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (6 ชม.)	18
วิชา	ตอนที่ 2 วิชา การบริหารทรัพยากรทางทหาร (บ.1200) 1. (บ.1201) วิชา แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ (2 ชม.) 2. (บ.1202) วิชา การฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ (3 ชม.) 3. (บ.1203) วิชา การระดมสรรพกำลัง (3 ชม.) 4. (บ.1204) วิชา กิจกรรมกำลังพลสำรอง (3ชม.) 5. (บ.1205) วิชา อุสาหกรรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหาร (3 ชม.) 6. (บ.1206) วิชา การพัฒนาเสริมสร้างกำลังกองทัพ (3 ชม.) 7. (บ.1207) วิชา กฎหมายคุ้มครองการปฏิบัติการทางทหาร (5 ชม.) 8. (บ.1208) วิชา การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (6 ชม.)	28
ผู้นำ, การบังคับบัญชา และการบริหาร	ตอนที่ 3 วิชา เทคนิคการบริหารของผู้นำระดับสูง (บ.1300) 1. (บ.1301) วิชา การบริหารความขัดแย้ง (4 ชม.) 2. (บ.1302) วิชา การบริหารการเปลี่ยนแปลง (4 ชม.) 3. (บ.1303) วิชา การบริหารความเสี่ยง (4 ชม.) 4. (บ.1304) วิชา เทคนิคการคิดและตัดสินใจ (4 ชม.)	24
(บ.1000)		

วิชา	เรื่องที่สอน	ชั่วโมง
	5. (บ.1305) วิชา เทคนิคการเจรจาต่อรอง (2 ชม.) 6. (บ.1306) วิชา การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (6 ชม.) ตอนที่ 4 วิชา ผู้นำทางทหาร (บ.1400) 1. (บ.1401) วิชา ภาวะผู้นำ (4 ชม.) 2. (บ.1402) วิชา บทบาทผู้นำระดับสูง (8 ชม.) 3. (บ.1403) วิชา การสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้นำทางทหาร (6 ชม.) ตอนที่ 5 การสอบประเมินผล (บ.1500)	18 4
หมวดวิชาที่ 2 วิชา หลักความ มั่นคงและ ยุทธศาสตร์ (ยศ. 2000)	หมวดวิชาที่ 2 ตอนที่ 1 วิชา หลักความมั่นคงและยุทธศาสตร์ (ยศ. 2100) 1. (ยศ.2101) วิชา ความมั่นคงแห่งชาติ (5 ชม.) 2. (ยศ.2102) วิชา พลังอำนาจแห่งชาติ (5 ชม.) 3. (ยศ.2103) วิชา หลักพื้นฐานด้านยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ชาติ (6 ชม.) ตอนที่ 2 วิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (ยศ.2200) 1.(ยศ.2201) วิชา นโยบายทางการเมืองระหว่างประเทศ / การทูตของ ประเทศไทยในปัจจุบัน (4 ชม.) 2.(ยศ.2202) วิชา สภาวะแวดล้อมโลก และภูมิภาค (4 ชม.) 3. (ยศ.2203) วิชา อิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ (6 ชม.) ตอนที่ 3 วิชา การเมือง (ยศ.2300) 1. (ยศ.2301) วิชา กระบวนการการเมือง และสถาบันการเมือง ของประเทศไทย (5 ชม.) 2. (ยศ.2302) วิชา บทบาท และ หน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารฝ่ายตุลาการ (4 ชม.) 3. (ยศ.2303) วิชา นโยบายทางการเมืองกับความมั่นคงแห่งชาติ (5 ชม.) ตอนที่ 4 วิชา เศรษฐกิจ (ยศ.2400) 1. (ยศ.2401) วิชา นโยบายด้านเศรษฐกิจของไทยกับความมั่นคงแห่งชาติ (5 ชม.) 2. (ยศ.2402) วิชา สภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน (4 ชม.) 3. (ยศ.2403) วิชา เศรษฐกิจพอเพียงกับทางเลือกของสังคมไทยเพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน (3 ชม.) ตอนที่ 5 วิชา สังคมจิตวิทยา (ยศ.2500) 1. (ยศ.2501) วิชา โลกาภิวัตน์กับผลกระทบต่อสังคมไทยในปัจจุบัน (4 ชม.) 2. (ยศ.2502) วิชา สถาบันหลักของชาติกับความมั่นคงแห่งชาติ (4 ชม.) 3. (ยศ.2503) วิชา สภาพแวดล้อมของสังคมไทยที่ส่งผล กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ และการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล (6 ชม.) ตอนที่ 6 วิชา การวิเคราะห์ความมั่นคง และยุทธศาสตร์ (ยศ.2600) ตอนที่ 7 การสอบประเมินผล (ยศ.2700)	(84) 16 14 14 12 14 12 2

วิชา	เรื่องที่สอน	ชั่วโมง
หมวดวิชาที่ 3 วิชา แผนปฏิบัติการ การกองทัพบก (ยศ.3000)	หมวดวิชาที่ 3	(58)
	ตอนที่ 1 วิชา สภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง (ยศ. 3100)	10
	1. (ยศ.3101) วิชา โครงสร้างกำลังกองทัพ และหลักนิยมการรบ ของประเทศเพื่อนบ้าน (2 ชม.)	
	2. (ยศ.3102) วิชา การทหารของประเทศมหาอำนาจที่มี ผลกระทบทางยุทธศาสตร์ต่อประเทศไทย (2 ชม.)	
	3. (ยศ.3103) วิชา การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโลกและภูมิภาค (6 ชม.)	
	ตอนที่ 2 วิชา วิชายุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนา ศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคงของกระทรวงกลาโหม (ยศ.3200)	18
	1. (ยศ.3201) วิชา กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (8 ชม.)	
	2. (ยศ.3202) วิชา กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนา ศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคงของกระทรวงกลาโหม (10 ชม.)	
	ตอนที่ 3 วิชา กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปกป้อง อธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวมของกองบัญชาการ กองทัพไทย(ยศ.3300)	16
	1. (ยศ.3301) วิชา หลักพื้นฐานยุทธศาสตร์ทหาร (4 ชม.)	
	2. (ยศ.3302) วิชา ศาสตร์และศิลป์ของการสงคราม (4 ชม.)	
	3. (ยศ.3303) วิชา กระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์ทหาร (2 ชม.)	
	4. (ยศ.3304) การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตย และ ผลประโยชน์ของชาติในภาพรวมของกองบัญชาการ กองทัพไทย (6 ชม.)	
	ตอนที่ 4 วิชา การใช้ระบบการวางแผนต่อสู้เพื่อป้องกันประเทศ (ยศ.3400)	8
	1. (ยศ.3401) วิชา การจัดทำแผนขีดความสามารถทาง ยุทธศาสตร์ร่วม (Joint Strategic Capabilities Plan) (JSCP) การจัดทำหลักนิยม และ การจัดทำงบประมาณ ของกระทรวงกลาโหม (2 ชม.)	
	2. (ยศ.3402) วิชา การวิเคราะห์การจัดทำแผนขีดความสามารถทาง ยุทธศาสตร์ร่วม (Joint Strategic Capabilities Plan) (JSCP) การจัดทำหลักนิยม และการจัดทำงบประมาณ ของกระทรวงกลาโหม (6 ชม.)	
	ตอนที่ 5 วิชา การจัดทำแผนปฏิบัติการกองทัพบก (ยศ.3500)	6
	1. (ยศ.3501) วิชา แผนฯและนโยบาย กห. ที่ตอบรับ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับ 2 (2 ชม.)	
	2. (ยศ.3502) วิชา แผนฯและนโยบาย ทท. ที่ตอบรับ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับ 2 (2 ชม.)	
	3. (ยศ.3503) วิชา แผนปฏิบัติการกองทัพบก (2 ชม.)	

วิชา	เรื่องที่สอน	ชั่วโมง
หมวดวิชาที่ 4 วิชา การ ปฏิบัติการยุทธ (พย.4000)	หมวดวิชาที่ 4 ตอนที่ 1 วิชา การปฏิบัติการของหน่วยทหารขนาดใหญ่ การยุทธร่วมการปฏิบัติการหลายชาติ และการ ปฏิบัติการยุทธหลัก (พย.4100) 1. (พย.4101) วิชา การปฏิบัติการของหน่วยทหารขนาดใหญ่ (12 ชม.) 2. (พย.4102) วิชา การปฏิบัติการของกองทัพอากาศ (10 ชม.) 3. (พย.4103) วิชา หลักนิยมการยุทธร่วม (Joint Operations) และการวางแผน (4 ชม.) 4. (พย.4104) วิชา การปฏิบัติการหลายชาติ (Multinational- Operations) (2 ชม.) 5. (พย.4105) วิชา วิธีการออกแบบของกองทัพบก (Army Design Methodology: ADM) (8 ชม.) 6. (พย.4106) วิชา ภารกิจ การจัด การควบคุมบังคับบัญชา และการปฏิบัติงานของ บก.กองทัพไทย (2 ชม.) 7. (พย.4107) วิชา ภารกิจ การจัด และการปฏิบัติงานของกองทัพบก (2 ชม.) 8. (พย.4108) วิชา ชีตความสามารถและหลักนิยมการปฏิบัติการของ กำลังปฏิบัติการพิเศษร่วม (2 ชม.) 9. (พย.4109) วิชา ชีตความสามารถและหลักนิยมการปฏิบัติการของ กำลังทางเรือ (2 ชม.) 10. (พย.4110) วิชา ชีตความสามารถและหลักนิยมการปฏิบัติการของกำลัง ทางอากาศ (2 ชม.) 11. (พย.4111) วิชา ชีตความสามารถและหลักนิยมการปฏิบัติการของ กำลังนาวิกโยธิน (2 ชม.) 12. (พย.4112) วิชา การป้องกันภัยทางอากาศระดับกำลังรบร่วม (Anti-Missile Defence) (2 ชม.) 13. (พย.4113) วิชา การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication) (SC) (4 ชม.) 14. (พย.4114) วิชา กรรมวิธีเกี่ยวกับเป้าหมายร่วม (2 ชม.) 15. (พย.4115) วิชา การเตรียมสนามรบด้านการข่าวร่วม (Joint Intelligence Preparation of the Operational Environment) (JIPOE) (4 ชม.) 16. (พย.4116) วิชา การส่งกำลังบำรุงร่วม (2 ชม.) 17. (พย.4117) วิชา การปฏิบัติการในพื้นที่ส่วนหลังร่วม (2 ชม.)	(133) 64

วิชา	เรื่องที่สอน	ชั่วโมง
	ตอนที่ 2 วิชา การปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือสงคราม การปฏิบัติการเพื่อเสถียรภาพ การปฏิบัติการพิเศษ และการสงคราม (พย.4200) 1. (พย.4201) วิชา การปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือสงคราม (Military Operations Other Than War) (MOOTW) (4 ชม.) 2. (พย.4202) วิชา การปฏิบัติการเพื่อเสถียรภาพ (2 ชม.) 3. (พย.4203) วิชา การรักษาความมั่นคงภายใน (2 ชม.) 4. (พย.4204) วิชา การปฏิบัติการรักษาสันติภาพ (2 ชม.) 5. (พย.4205) วิชา การปฏิบัติการพิเศษ (8 ชม.) 6. (พย.4206) วิชา กำลังกึ่งทหารกำลังประชาชน (7 ชม.) 7. (พย.4207) วิชา การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ (จขต.) (2 ชม.) 8. (พย.4208) การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ (8 ชม.) 9. (พย.4209) วิชา สงครามศึกษา (4 ชม.) 10. (พย.4210) วิชา ประวัติศาสตร์สงคราม (10 ชม.) 11. (พย.4211) วิชา วิเคราะห์สถานการณ์ความขัดแย้งในปัจจุบัน (10 ชม.) 12. (พย.4212) วิชา สงครามรูปแบบผสม (Hybrid Warfare) (4 ชม.) 13. (พย.4213) วิชา การปฏิบัติการหลายมิติ (Multi Domain Operations) (4 ชม.) ตอนที่ 3 การสอบประเมินผล (พย.4300)	67 2
หมวดวิชาที่ 5 วิชา การ วางแผนและการ ปฏิบัติ การสงคราม (ท.5000)	หมวดวิชาที่ 5 ตอนที่ 1 วิชา การออกแบบการรบ และการวางแผน ระดับยุทธการ (ท.5100) 1. (ท.5101) วิชา การออกแบบการรบและการวางแผนระดับยุทธการ (Operational Design) (2 ชม.) 2. (ท.5102) วิชา ยุทธศิลป์ (Operational Art) (2 ชม.) 3. (ท.5103) วิชา การทัพ (Campaign) (4 ชม.) 4. (ท.5104) วิชา การปฏิบัติการยุทธ์หลัก (Major Operations) (2 ชม.) 5. (ท.5105) วิชา การออกแบบการทัพสำหรับการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ (4 ชม.) 6. (ท.5106) วิชา กระบวนการวางแผนการรบรวม (Joint Operation Planning Process) (JOPP) (12 ชม.) ตอนที่ 2 การสอบประเมินผล (ท.5200) ตอนที่ 3 วิชา การศึกษาแผนป้องกันประเทศในระดับ กองทัพไทย กองทัพบก และ กองทัพภาค (ท.5300) 1. (ท.5301) วิชา แผนป้องกันประเทศ กองทัพภาคที่ 1 ด้านตะวันตก (2 ชม.) 2. (ท.5302) วิชา แผนป้องกันประเทศ กองทัพภาคที่ 1 ด้านตะวันออก (2 ชม.)	(128) 26 2 28

วิชา	เรื่องที่สอน	ชั่วโมง
	3. (ท.5303) วิชา แผนป้องกันประเทศ กองทัพภาคที่ 2 ด้านตะวันออก (2 ชม.) 4. (ท.5304) วิชา แผนป้องกันประเทศ กองทัพภาคที่ 3 ด้านตะวันตก (2 ชม.) 5. (ท.5305) วิชา แผนป้องกันประเทศ กองทัพภาคที่ 4 ด้านใต้ (2 ชม.) 6. (ท.5306) วิชา แผนป้องกันประเทศกองทัพไทย (2 ชม.) 7. (ท.5307) วิชา แผนป้องกันประเทศกองทัพบก (2 ชม.) 8. (ท.5308) วิชา การประเมินผลแผนป้องกันประเทศกองทัพไทย (2 ชม.) 9. (ท.5309) วิชา การประเมินผลแผนป้องกันประเทศกองทัพภาค (2 ชม.) 10. (ท.5310) วิชา ศึกษาเป็นคณะแผนป้องกันประเทศ (10 ชม.) ตอนที่ 4 วิชา การศึกษาเชิงปฏิบัติการ และ การฝึกวางแผน ป้องกันประเทศ (ท.5400) 1. (ท.5401) วิชา การทัพสำหรับการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ (8 ชม.) 2. (ท.5402) วิชา การฝึกวางแผนป้องกันประเทศ (64 ชม.)	72
หมวดวิชาที่ 6 การวิจัยเชิง ยุทธศาสตร์ (ว.6000)	หมวดวิชาที่ 6 ตอนที่ 1 วิชา หลักการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (ว. 6100) 1. (ว.6101) วิชา วิธีวิทยาการวิจัย (2 ชม.) 2. (ว.6102) วิชา การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (3 ชม.) 3. (ว.6103) วิชา รูปแบบการเขียนโครงร่างการวิจัย และเอกสารวิจัย ส่วนบุคคล (4 ชม.) ตอนที่ 2 การจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคล (ว.6200) 1. (ว.6201) วิชา การพัฒนาโครงร่างการวิจัย (6 ชม.) 2. (ว.6202) วิชา การเขียนเอกสารวิจัยส่วนบุคคล (12 ชม.) ตอนที่ 3 การสอบประเมินผล (ว.6300)	(62) 9 18 35
หมวดวิชาที่ 7 วิชา ภาษาอังกฤษ (อ.7000)	หมวดวิชาที่ 7 ตอนที่ 1 วิชา ภาษาอังกฤษ (อ.7100) ตอนที่ 2 การสอบประเมินผล (อ.7200)	(36) 34 2
2.2 วิชาประกอบ หมวดวิชาที่ 9 วิชา เสริมสร้าง ความรู้และเสริม ทักษะ	หมวดวิชาที่ 9 ตอนที่ 1 วิชา การบรรยายพิเศษโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ตอนที่ 2 วิชา ตามนโยบาย ทบ. 1. จิตอาสา (4 ชม.) 2. การปฐมพยาบาล (4 ชม.) 3. การประชาสัมพันธ์ในยุคดิจิทัล (4 ชม.) 4. สุขภาวะทางจิตใจ (4 ชม.) 5. มวยไทยแบบทหาร (ATC Learning Hub/RTA MOOC) 6. การเงินส่วนบุคคล (ATC Learning Hub/RTA MOOC)	(28) 12 16

[illegible]

วิชา	เรื่องที่สอน	ชั่วโมง
4. ภาคกิจกรรม	ภาคกิจกรรม	(105)
	ตอนที่ 1 กิจกรรมการทัพสัมพันธ์	56
	1. กีฬาวิทยาลัยการทัพสัมพันธ์ (14 ชม.)	
	2. การสัมมนาทางวิชาการร่วมวิทยาลัยการทัพ (28 ชม.)	
	3. การแถลงยุทธศาสตร์ทหารร่วมต่อ รมว.ภท. (7 ชม.)	
	4. รับฟังการบรรยายร่วมของ รมว.ภท. และ ผบ. เหล่าทัพ (7 ชม.)	
	ตอนที่ 2 การทดสอบร่างกายประจำปี	7
	ตอนที่ 3 กิจกรรมพัฒนาสัมพันธ์	14
	ตอนที่ 4 กิจกรรมนักศึกษา วทบ.	28
5. ภาคปัจฉิมนิเทศ	ภาคปัจฉิมนิเทศ	(68)
	ตอนที่ 1 การสอบประมวลความรู้	4
	ตอนที่ 2 การสัมมนาปรับปรุงหลักสูตรและการแถลงผล	21
	ตอนที่ 3 การแถลงแผนปฏิบัติการกองทัพบกต่อ ผบ.วทบ.	4
	ตอนที่ 4 การแถลงแผนปฏิบัติการกองทัพบกต่อ จก.ยศ.ทบ.	4
	ตอนที่ 5 การเตรียมการและการแถลงแผนปฏิบัติการกองทัพบก	7
	ตอนที่ 6 ชี้แจงและกรรมวิธีก่อนปิดการฝึกอบรบ	7
6. ภาคเบ็ดเตล็ด	ตอนที่ 7 การทบทวนหลังการปฏิบัติการจัดการฝึกอบรบ	21
	ภาคเบ็ดเตล็ด	(37)
	ตอนที่ 1 การดำเนินกรรมวิธีเปิด และปิดการฝึกอบรบ	9
	ตอนที่ 2 เวลาผู้บังคับบัญชา	7
	ตอนที่ 3 การประชุมเชิงปฏิบัติการของ คณาจารย์ ก่อนการเปิดหลักสูตร	21

ภาคผนวก ข

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ผู้บังคับบัญชาระดับสูง

และศิษย์เก่าวิทยาลัยการทัพบก สหรัฐอเมริกา

เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบงานวิจัยหัวข้อ

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก

เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก
เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก

ตอนที่ 1

ชื่อ-นามสกุล.....

ชื่อหน่วยงาน.....

ตำแหน่ง.....

วันที่สัมภาษณ์.....เวลาเริ่ม.....เวลาสิ้นสุด.....

สถานที่.....

ตอนที่ 2

1. ท่านมีวิสัยทัศน์อย่างไรเกี่ยวกับทิศทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในระยะ 3-5 ปีข้างหน้า และทักษะหรือความรู้ใดที่ท่านมองว่า จะมีความสำคัญต่อนักศึกษาในอนาคต

.....

.....

.....

.....

.....

2. ในมุมมองของท่าน อะไรคือจุดแข็ง และจุดที่ควรปรับปรุงในหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ในปัจจุบัน และมีตัวอย่างความสำเร็จที่พบจากการนำหลักสูตรไปใช้งานจริงหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีข้อมูลหรือข้อสังเกตเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษา ที่ควรนำมาพิจารณา ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรหลักประจำ วทบ. หรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีมุมมองอย่างไรเกี่ยวกับการบูรณาการหลักสูตรหลักประจำ วทบ. และหลักสูตร บมท. เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเตรียมเปลี่ยนผ่านให้กับ วทบ. ดำเนินการจัดการฝึกอบรมต่อจาก รร.สธ.ทบ.

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคาดหวังว่าหลักสูตรหลักประจำ วทบ. ที่พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรแล้ว จะตอบโจทย์ของกองทัพบกอย่างไร และควรมีจุดเน้นหรือจุดเด่นของหลักสูตรอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วทบ. เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของ ทบ. หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของงานวิจัยครั้งนี้

พ.อ.หญิง จิตติมา รวยริน
นศ. หลักสูตรหลักประจำ วทบ. ชุดที่ 70

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

นักศึกษา หลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ 70

เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบงานวิจัยหัวข้อ

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก

เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการฝึกอบรมและการศึกษาของกองทัพบก

แบบสอบถาม

สภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ในปัจจุบัน

ท่านมีข้อคิดเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการจัดการฝึกอบรม
หลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ในปัจจุบัน ในเรื่องต่อไปนี้

1. หลักสูตรและการจัดการฝึกอบรม

.....

.....

.....

2. ครู อาจารย์ ผู้สอน/วิทยากร

.....

.....

.....

3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

.....

.....

.....

4. สิ่งอุปกรณ์สนับสนุนการฝึกอบรม

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอกหญิง จิตติมา รวยรื่น
วัน เดือน ปีเกิด	23 มีนาคม 2521
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2543	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก รุ่นที่ 33
พ.ศ. 2548	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การพยาบาลผู้ใหญ่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2559	หลักสูตรรายนายทหารบกอาวุโส โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ 36
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2543 - 2546	พยาบาล โรงพยาบาลค่ายกาวิละ มณฑลทหารบกที่ 33
พ.ศ. 2546 - 2548	ประจำ กรมยุทธศึกษาทหารบก
พ.ศ. 2548 - 2555	พยาบาล โรงพยาบาลค่ายกาวิละ มณฑลทหารบกที่ 33
พ.ศ. 2555 - 2559	อาจารย์ แผนกวิชาการพยาบาล โรงเรียนเสนาธิการ กรมแพทย์ทหารบก
พ.ศ. 2559 - 2562	หัวหน้าแผนกเตรียมการ โรงเรียนเสนาธิการ กรมแพทย์ทหารบก
พ.ศ. 2562 - 2566	อาจารย์ แผนกวิชาฝ่ายอำนวยการ โรงเรียนเสนาธิการ กรมแพทย์ทหารบก
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ. 2566 - ปัจจุบัน	อาจารย์ กองวิจัยและพัฒนา ส่วนการวิจัยและพัฒนาและวิชาการบริหาร วิทยาลัยการทัพบก